

Hitlerin beyannamesi

Avusturyayı ilhak ettim, çünkü..

Milletten kanunî hiç bir vekâleti olmayan bir rejim, mevcudiyetini muhafaza için Avusturya milletini eziyordu ...

"Senelerden beri Avusturyada tazyik ve zulüm altında bunalan ırkdaşlarımızın bu vaziyetleri karşısında artık daha fazla tahammül edemedik!..

Berlin 12 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: !

Şansölye Hitlerin beyannamesi bu gün saat 12 de bütün Alman ve Avusturya radyoları ile propaganda nazırı doktor Göbels tarafından okunmuştur. Beyanname aynen aşağıdadır:

"Almanlar;

Senelerden beri Avusturyada bulunan ırk kardeşlerimizin vaziyetleri karşısında derin bir hissediyoruz. Filhakika ancak 1866 da inkıta uğramış ve fakat umumî harp ile en kuvvetli bir surette perçinleşmiş olan ırk birliği hissiyatı Avusturya Alman camiası içinde münakaşa kabul etmez derecede yüksek bir mevki temin etmektedir.

Bu memlekete evvelâ ecnebler ve sonra kendi dahilinde bulunanlar tarafından yapılmış olan fenalıklar karşısında doğrudan doğruya kendimize yapılmış fenalıklar gibi teessürler duyduk. Bu tipki milyonlarca Avusturya-İlmin Almanyanın betbahtlıkları karşısında hissettiği samimî ve mütehit teessürün aynıdır. Almanyada nasıyon sosyalist fikrinin galebesi neticesi olarak millet büyük bir millete lâyık vekar hislerini istirdat ettiği vakit Avusturya yeni karışıklıkların çok acı bir devresini yaşamağa başlamış bulunuyordu.

Milletten kanunî hiçbir vekâleti bulunmayan bir rejim mevcudiyetini muhafaza için Avusturya milletinin büyük bir ekseriyetini ezmekten en şiddetli bedeni ve ekonomik tazyik çarelerine baş vurmaktan çekinmiyordu.

Bu suretle uzun seneler, 6 milyonluk kan kardeşimizin küçük bir ekalliyetin tazyiki altında yaşadığını yüreklerimiz sızlayarak müşahade ettik. Diğer taraftan bu kanunsuz mevcudiyete ve bu tazyika her an adaha vahim bir ekonomik yıkılma da inzımam ediyordu. Bu vaziyet Almanyanın parlak kalkınma hareketile bir tezat teşkil ediyordu.

Avusturya almanlarının sabrı nihayet taşacaktı.

Bu betbaht ırk kardeşlerimizi gözlerini Almanyaya doğru çevirdiklerinden dolayı kim muahaze edebilirdi?

O Almanyadır ki, asırlarca bağlı kalmışlar, tarihin en kanlı muharebesinde yanyana çarpışmışlar, bir olan kültürlerle her sahada aynı hizmetleri yapmışlardır. Bu gibi hisleri boğmak istemek yüz binlerce kişiyi müebbed fikir ve duygu işkencesine mahkûm etmekten başka bir şey ifade edemezdi. Avusturya Almanları bu kötülüklere bundan birkaç sene evvel sabredebiliyorlardı. Fakat, zaman geçtikçe ve bilhassa Almanyanın mevkii yükseldikçe bu vaziyete tahammül bütünü ağırlaşmağa başladı. Bu tazyikten kur tulumak azmi gün geçtikçe daha şiddet kesbediyordu.

"Almanlar,

Bu son seneler Avusturyanın eski reislerini bu siyasette devam etmenin tehlikeleri hakkında ikaz etmeğe çalıştım. Kendi ırkına, kendi milletine karşı muhabbetin en basit, en ıptidai şekli bile zulüm ile, tazyik ile istihsal

edebileceğini zannetmek için insanın mecnun olması icap eder. Avrupa tarih gösterir ki, böyle zamanlarda hararetli bir taassup baş gösterir ve ezicileri gittikçe daha geniş şiddet tedbirleri icmalğa sevkeder. Bu ise ezilenlerin kalplerinde kin ve umumî ademi memnuniyeti arttırmak neticesini verir.

Diğer taraftan böyle bir inkışafa gitmekte olanları doğru yola getirmeye çalıştım ve dedim ki: Büyük bir millet mütemadi surette buna tahammül edemez. Aynı ırka ve aynı millete mensup insanların tazyik altında kalmalarının ve ırklarına bağlılıklarını bîdirenlerin hapse atılmalarının ve ta-kibata tabi tutulmalarının imkânı yoktur. Almanyaya kırk binden fazla mülteci kabul etmiştir. Ayrıca, bu küçük memlekette on binden fazla kimse de, hapishanelerde ve tecemmü kamplarında bulunuyordu. Yüz binlerce kişi dilenmeğe mecbur edilmişti. Bunlar, ellerinde bulunan her şeyi kaybetmişler ve derin bir sefalet düşmüşlerdi.

Dünyada hiçbir millet, hududu başında böyle bir vaziyete müsamaha edemezdi.

11 temmuz 936 anlaşması

936 da, bu kardeş memleketin trajik vaziyetine herhangi bir çare bulmak için çalıştım ve bu suretle hakiki bir anlaşmaya varmak istedim. 11 temmuz 936 anlaşması, daha imzasını müteakip, hemen derhal ihlâl edildi.

Fransa harbi ön'emek için millî temerküz hükûmeti kuracak

Londra 12 (A.A.) — Avusturyada vaziyetin süratle inkışafı üzerine kabi ne saat 10,5 da toplanmıştır. Başvekâlet dairesinin önünde ve civar sokaklar da kesif bir kalabalık vardı. İngiliz kabinelerinin toplantı sonunda bir tebliğ neşretmeleri mutad olmadığı halde, bugünkü toplantıyı müteakip bir tebliğ neşredilmesi vaziyetin ciddi addedilmekte olduğuna ve Avusturya da cereyan eden hadiselerle karşı efkârı umumiyede büyük bir alâka mevcut

olduğuna delâlet etmektedir. Başvekâlet kabine toplantısında, an sonra Çekerkteki sayfiyesine gitmiştir.

Paris 12 (A.A.) — Millî sosyalist meclisi 1684 rey ile 6575 rey ile Leon Bluma tam üyeliğini

bir taktir kabul etmiştir. Bu harbe mani içtima esnasında Blum, üsseselerini halk cep-himaye etmek üzere süratle küt hükûmeti etrafında bir millî temerküz hükûmeti teşkil etmenin lüzumunda bahsetmiştir.

Bugünkü millî küme maçları

Fenerbahçe 9 — Alsancak 1
Beşiktaş 2 — Harbiye 0

Millî küme maçlarına bugün İstanbulda Taksim stadında Fenerbahçe ile Alsancak, Ankara da Beşiktaş - Harbiye karşılaşmasına devam edildi.

İstanbuldaki müsabakanın ilk devresi mütevaczin cereyan etti, ikinci kısımda hakem tarafından iki oyuncusunu kaybeden İzmirililerin diğer iki futbolcuları da sakatlanınca maç sarı lâcivertlilerin üstünlüğü altına girdi ve neticede 9-1 İzmirililer mağlûp oldular.

Ankaradaki müsabaka ise Beşiktaş takımının 2-0 galibiyetile neticelendi.

İki Sovyet mareşali Casusluk suçlâ Tevkif olundu

Bunlardan biri Uzak Şark ordusu kumandanı Bluher'dir

Budjonni

Bluher

Londra 12 (A.A.) — Star gazetesi Sovyet mareşallarından Bluherle Budjonninin tevkif edildiklerini askeri hiyanet ve casusluk cûmleleriyle âli mahkemeye sevkedileceklerini bildir mektedir. Mareşal Bluher müstakil Uzak Şark ordusunun ve Budjonni de Moskova garnizonu ile kızıl ordu umum kuvvetleri müfettişi idi.

HABER
AKSAM POSTASI
Sahibi ve Nefisat Müdürü
Hasan Rasim Us
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214. Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare .. : 24370
İlan .. : 20335

ABONE ŞARTLARI		
Bağlık	Tahvil	Enkaf
3 aylık	1.000 K.	1.700 K.
6 aylık	1.800 K.	3.100 K.
1 yıllık	3.200 K.	5.500 K.

Dış Siyasa

Orta Avrupa ve Fransa'nın büyük mesuliyeti

Yazan: Nizamettin Nazif
A VUSTURYA ile Almanya arasında, çok şimşekli bir karşılaşma var. (*) Ve Orta Avrupadan galeyet endişeli haberler gelirken, dünyanın bu kısmında Almanyanın en büyük hasımlarından biri olan Fransa yeni bir buhrana düşmüş bulunuyor. Bununla beraber, Şotan'ın, istifasını vermekle, sözünü tutan bir er olduğunu ispat ettiğini kabul etmek de lazımdır. Zira onun, istifasından bir hafta evvel, Alman meclisi huzurunda şu sözleri söylediğini hatırlıyoruz:

"... Deruhte ettiğimiz zor işi başarmak için, lazım olan feragat ve enerjiden ben şahsen mahrum değilim. Ortaya attığım esaslar üzerinde muvaffak olmak için icab eden bütün şartları yaratmaya azmetmiş bulunuyorum. Vatanın menfaatleri bakımından yüklenmiş bulunduğumuz büyük vazifeleri başarmak kudreti kendimizde bulmadığımız anda, arkadaşlarımızla birlikte derhal iktidar mevkiinden çekilmeyi tercih edeceğime inanabilirsiniz."

Şotan, bu sözleri söylediği zaman, millî müdafaaya dair ileriye sürdüğü mühim bir kanun projesi gerek parlamentoda, gerek ayan meclisinde itti. faka yakın bir ekseriyetle kabul edilmiş bulunuyor ve bu hâdiseden bir müddet evvel de dış siyaseti etrafında aynı meclislerin yüksek teveccühünü temerküz ettirmiş olmasıyla da kabinesinin mühim işler başarabileceğini umduruyordu.

Şotan, Fransıya saran endişelerin üzerinde hususî teşhisler koymuş oluyunu ve bu endişeleri birer birer ortadan kaldıracığını iddia eden bir adamdı. Muhtelif vesilelerle topladığı itimat reylerinin çokluğu, ona, şahsı etrafında bir millî blok teşkil edebileceğini ve kabinesini bir parti, bir siyasi anlaşma kabinesi halinden çıkartıp bir millî hükümet haline yükseltebileceğini sandırmıştı. Şotan kendinde o derece hâdiselere tahakküm edebilecek bir kudret vehmetmeğe başlamıştı, kendisini o derece Fransanın mukadderatını idareye muktedir farzetmeye koyulmuştu ki, inisiyativleri ne yapılacak en ufak bir müdahalenin Fransıya berbad bir akıbete sürükleyeceğini iddiadan dahi çekinmiyordu. Ayan huzurunda söylediği gibi hitabeden aldığımız yukarıki satırlar bunu açıkça gösteren delillerden biriydi. Şotan kendisini fevkalâde zamanlarda, siyasî taliin milletlere büyük bir lütfu eseri olarak yetişen ve milletlerin hayatına mes'ut bir istikamet ve rebilen yüksek adamlar gibi bir şey addetmeye başlamıştı. Halbuki o radikal sosyalist partisinin çok fanî ve çok silik bir elemanı olmaksızın başka bir fevkalâdelik görülemeyen bir adamdı. Dayandırdığı reylerin en mühim kısmının kendisinden millî olmaktan ziyade içtimai işler beklemekte olduğunu bile farketmemişti. Şotan eğer hakikaten söylediği gibi "muvaffakiyetin bütün şartlarını yaratmaya azmetmiş bulunsaydı, ilk işinin Fransıada örfî idare ilân etmek olması lazımdı. Evet örfî idare ilân etmesi ve a-kabinde milletin dikkatini sosyal demagogjilerden ayırıp Fransa hudutlarına ve Fransa'nın hudutları dışındaki menfaatlerine çevirmesi icab ederdi. Şüphesiz, bugünkü Fransıada, Fransa'nın bugünkü feci iç politika plâförmünde böyle bir harikâdeliği başarmak için insanda yedi evliya kuvveti olması lazımdı. Halbuki Şotan, işte nihayet bir Şotandı.

İktidar mevkiine geldiği andanberi

Doğru

Leğil mi?

Lokantalarda ekmek!

Bizim lokantaların çok garib ve kötü adetleri vardır. Bunlardan biri ve en başlıcası ekmek meselsidir.

Müşterinin önüne olduğu gibi, yani fırından çıktıktan sonraki halde verilen bu maddenin, çok temiz, çok itinalı yerlerde muhafazası icab eder. Fakat dikkat ettiyseniz, gör-müşsünüzdür! Lokantalarımızın yüzde doksamında, ekmek depoları, vitrin tezgâhlarının alt tarafında, yahut da yemek dağının tezgâhı civarında, yine yüksekliği, dükkânın zemini ile müsavi bir dolap içinde dir...

Yani ekmekler, ancak kirli peçetelerin, veya buluşuk tabak takımının atıldığı yerlerde muhafaza edilmektedir.

Halbuki, lokantacıların tamamen aksi şekilde hareket etmeleri icab eder...

Diğer taraftan, fırıncıların müsteriye satmadıkları çeşni bozuk ekmeklerin bir kısmını da, bazı lokantalara sürdüklerine hiç şüphe yoktur. Çünkü lokantalarda satılan ekmekler hemen hemen kontrol edilmemektedir.

Halbuki, belediyenin bütün bu ekmekleri nazarı dikkate alması ve lokantalarda müsterilere verilen ekmekleri gerek temizlik, gerekse çeşni itibarıyla sıkı bir kontrole tâbi tutması lazımdır.

Para borsası hakkında bir karar

Ankara, 11 (Husuf) — İstanbul borsasının 1 nisanıdan itibaren üç se ne müddetle kapanması kararı üzerine, de vekiller heyeti yeni bir karar daha vermiştir.

Bu karara göre, borsa, komiseri ve refakat memurları, borsanın kapalı kaldığı müddette vazifelerine Ankara'da devam edeceklerdir. İstanbul borsasının 937 malf yılı bütçesi Ankara borsasında da mer'î olacak ve tesis masrafları bütçenin masraf kısmında 4 bin lira ayrılacaktır.

İstanbul borsasındaki meclis ile itirazları tetkik heyeti vazifelerine Ankara'da devam edeceklerdir.

Fransıya İngiliz dış siyasasının eline teslim etmesi Almanyanın Orta Avrupa'ya ilk darbesini teşvik etmişti. Bu darbe Şotanı uyandırır gibi oldu ve akabinde Çekoslovakya ve Avusturyaya Fransadan bir tahrik yayıldı. Şi sezildi. Çekoslovakya'da ilk teşirini gösteren bu tahrike Şuşnig de katıldı. Bir an Almanyanın geriler gibi oldu. Şunu gördük, fakat aradan 48 saat geçmeden Şotanın devrildiğini ve bu devrilmeden süratle istifade eden Almanyanın Avusturya hudutlarını taz-yike başladığını görüyoruz. Şotan Orta Avrupadaki hâdiselerin bütün mesuliyetlerini yüklenerek devrilmiş bulunuyor.

Şimdi zevcesinin vefatındanberi büyük bir mateme düştüğü söylenen ve hattâ geçenlerde siyasî hayattan uzaklaşmak arzusunu gösterecek derecede sinirleri gevşemiş olan bir Blum'un kabine kurmaya savaştığını işitiyoruz. Acaba Blum kabinesini kurabilecek mi? Kurarsa bu kabine nasıl bir hattı hareket takip edecek?

Millî işleri mi öne alacak; yoksa içtimai çamura mı batacak?

Fransıada hükümeti kim ele alırsa alsın, Fransız milletine millî meseleleri içtimai meseleye takaddüm ettirmek fevkalâdeliğinde bulunmazsa ne yerinde tutunabilir, ne de Orta Avrupadaki tehdit ortadan kalkar.

Halbuki, Orta Avrupadaki elim buhranın nihayete ermesi lazımdır. Bu işte en mühim muvazene unsuru olan Fransa borsası kalmakla, kuvvetlerini dağıtmakla sosyal çamurun içine batmakta devam etmesi dünya sulhüne ihanet etmektedir.

Nizamettin NAZIF

(*) Bu makale dünki haberlere göre yazılmıştır.

CASUS 3X18

Hatıralarını anlatan
CEYMS NOBODİ
Entelleiens Servisin en meşhur casuslarından

TEFRİKA
NO: 55

Alman casusları, ucu kırıldıktan yirmi dakika sonra parlayan kurşun kalemi şeklindeki müthiş bombaları sağa sola bırakıp yangınlar çıkarıyorlardı

Umumi harpte cephane yüklü bir gemiye konulan bombalı bir kalem geminin infilakına ve dolayısıyla Halifaks şehrinin kısmen harap olmasına sebep olmuştur

Maamafih içlerinden ayrı ayrı hâdiselerden bahseden üçü, tahkik ve mukayese edilmek şartıyla faaliyetine esas teşkil edebilecek değerde bulunuyordu.

Bu raporlardan birinde şöyle bir parça vardı:

"Otomobille gelenlerin hareketinden bir çeyrek saat ka'lar sonra, rihuma yığılmış olan pamuk balyaları arasından bir yangın çıktı ve sebebi bir türlü anlaşılamadı."

İkinci raporda şöyle yazılıyordu:

"Yangın her halde bu meşhur şahıslar tarafından çıkarılmıştır. Çünkü o civara onlardan başka kimse yaklaşmamıştır. Bununla beraber nöbetçi onların şüpheli hiç bir harekette bulunduklarını görmemiştir. Hiç biri yangının çıktığı sahaya elli metreden daha yakına gelmemiştir."

Nöbetçiye nazaran yangın onların hareketinden yirmi dakika kadar sonra başlamıştır. Meşhur şahıslar bir otomobille bulunuyorlardı. Fakat arabanın markası da, numarası da malûm değildir."

Üçüncü raporda şu parça dikkatimi çekti:

"Yangın söner sönmöz enkazı karıştırdık. Şüpheli hiç bir şey göremedik. Yalnız kaleme benzer bir cismin şiddetli bir asid kokusu neşrettiğine dikkat ettik."

Biraz daha aşağıda rapor şu malûmatı veriyordu:

"Civarda şüpheli yabancı görülmemiştir. Yalnız karşı tarafta bir lokantaya otomobille gelen bir kadın, dört kişi bir müddet orada kalmışlar, sonra gene otomobille gitmişlerdir. Fakat onlardan şüphe edilemez; çünkü ateş onların hareketinden yirmi dakika kadar sonra başlamıştır."

Üç raporun sahibi de üç nokta üzerinde ittifak etmiş bulunuyorlardı:

1 — Her yangın çıktıkça otomobille gelen adamlar bulunmuş.

2 — Yangının daima bu adamlar gittikten sonra zuhur ettiği.

3 — Enkaf arasında kaleme benzer bir cisim bulunmuş.

Bu noktalar pekaz bir ipucu teşkil ediyordu. Fakat meselenin anahtarı her halde buradaydı. Biraz evvel bahsettiğim gazete havadisini hatırlayınca işi anlamakta pek güçlük çekmiyordum. Almanlar, Italya aleyhine tecrübe etmiş oldukları suikasti Fransıada neçin yapmak istemesinler?

Bu iz üzerinde yürüttüm ve muvaffakiyete ulaştım. Tahkikata bağladığım on sekizinci günü kalemi suikastçilerden altısı elimize geçti. Hepsinin üzerinde mahut kalemlerden çıktı ve hepsi kurşuna dizildi.

Cürümlerini isbat eden ve diyani harpte okunan raporda ez-cümle şöyle yazılıydı:

"Yangın çıkaran kalemlerin, herhan gi bir kurşun kaleminden farkı yoktur. Kalemin içinde camdan küçük bir tüp içinde fevkalâde ictial edici kimyevi bir madde vardır. Kalemin u-

cundaki yazı yazmağa mahsus kurşun b'tince hava, açılan delikten yavaş yavaş nüfuz etmekte, yirmi dakika zarfında içerideki kimyevi madde parlamaktadır.

Suikastçilerin şüphe ve tehlike altına girmeleri ihtimali pek azdır. Çünkü suikastçi meselâ şu şekilde hareket etse hiç bir şüpheyi davet etmez:

Bir pasta arasına kalemi gizlemiş tir. Sokakta dolaşırken çişiyle kalemin ucunu kırıp sonra beğenmemiş gibi pastayı yangın çıkarmak istediği bir yere bırakması kabildir. Bu işi yapınca rahatça uzaklaşır, yangın onun hareketinden yirmi dakika sonra patlak verecektir.

Alman casuslarının muhabere usulleri

1916 sonlarında kendisini ressam diye tanıtan şüpheli bir adamın takibine memur edildim. Bu adam Fransıada müdaf devletlerinin mühim bir tayyare üslerinin bulunduğu Kroside dolaşarak mütemadiyen tablo yapıyordu.

Ben de ressam rolüne girdim. Bu role uygun eşya tedarik ederek Krosiye gidip onun bulunduğu otele yerleştim.

Polonyalı olduğunu söyleyen şüpheli ressam otuz iki yaşlarında, uzun boylu, sarışın, iriyarı bir adamdı.

Otelin lokantasında benim bulunduğum masanın yanında bir masada yemek yiyordu. Benim de ressam olduğumu öğrenmiş olacak ki, kendisini takdim etti ve ben de kendimi tanıttım. Bir san'at arkadaşlığı ile buluştüğundan pek memnun olduğumu söyledim.

Bir iki gün sonra biz canciğer iki ahpab olduk. Yemeklerimizi beraber yiyor, fakat resim yapmağa nedense benimle beraber çıkmıyordu. Şüpheyi çok muntazamdı. Her sabah erkenden otomobile atlayarak manzara resmi yapmak üzere kırlara çıkıyor, saat on birde dönüyor, resmini bana gösteriyor, öğleden sonra tenis oynamakla vakit geçiriyordu.

Hiç bir ziyafetçisi yoktu. Nadiren mektup yazıyor, mektup aldığı da olmuyordu. Yazdığı mektuplar hep aynı adrese idi.

Bernde Madam Müller..

Bana anlatığına göre bu kadın Bern şehrinde bir tablo ticarethanesi sahibi imiş. Bizim arkadaşın yaptığı resimleri kolayca satıyormuş. Bu sebeple yapılan sulu boya ve kroki resimler de hep aynı adrese gönderilmekteydi.

Bir gün bana gösterdiği resimlerinden biri nazarı dikkatimi celbetmişti. Kendisi oldukça iyi bir ressam olduğu halde ben bu resimde bazı göriş hataları farketmiştim. Bunu kendisine söylemedikten başka eseri fevkalâde beğenmiş gibi göründüm ve bir kopyesini çıkarmama müsaade etmesini söyledim.

Evvelâ tereddüt etti. Fakat ben sanat kudretini öyle methettim ki nihayet dayanamadı ve resmi o akşama kadar bende bırakmağa razı oldu.

(Devamı var)

HABER

12 MART — 1938 CUMARTESİ
Hicri: 1357 — Muharrem 10
Günün doğuşu: 6,19
Günün batışı: 18,13

Sasom fırtınası
Vakit: 4,58 12,24 15,42 18,13 19,41 4,40
Lüzumlu Telefonlar

Yazın:
İstanbul için: 24222. Beyoğlu için: 44644. Kadıköy için: 60020. Üsküdar için: 60625
Yedigöze, Bakırköy, Beşiktaş, Trabza, Nispetiye, Paşabaşı, Kandilli, Erenköy, Kartal, Büyükdere, Beşiktaş, Burgaz, Kısıklı, Telefon muhabere memurları ne yangın demek kâfidir.
Rami iftalyesi: 22711
Deniz .. : 36 .. 20
Reyhan'de yangın kulesi: 21996. Galata yangın kulesi: 40000
Sihhi tıbbat: 44998 Müddetumamlık: 22290. Enkafet müddetleri: 24382
Elektrik şirketi:
Beyoğlu: 44801 .. İstanbul: 24378.
Rami idaresi:
Beyoğlu: 44783 .. Beşiktaş: 40938 .. Çiftlik: 20222 .. Nispetiye: 21708 .. Üsküdar .. Kadıköy: 60773.
İstanbul: 24378 .. Kadıköy: 60790 .. Beyoğlu: 44642.
Taksi otomobili istemek için
Beyoğlu etrafı: 49084 .. Beşiktaş etrafı: 36 .. 101. Kadıköy etrafı: 60447.

Deniz yolları

İstanbul acenteliği: 22740 .. Karahay: 42362.
Mudanya'ya: Pazar, Salı, Perşembe, Cuma günleri saat 8.30 da Tophane rihiminden kalkar.
Karahay'ya: Salı ve Cuma günleri saat 19 da Tophane rihiminden kalkar ve Tekirdağ, Mürette, Erdek, Şarkışa iskelelerine uğrayarak Karahay'ya varır.
Akdeniz postası: Yarın saat 10 da hareket edecek olan vapur; Gelibolu, Çanakkale, Imroz'a gidecektir.
Karadeniz postası: Yarın saat 18 de hareket edecek olan vapur; Ereğli, Zonguldak, Filyos, Bartın ve Amasraya uğradıktan sonra Cideye gidecektir.

Müzeler:
Ayasofya, Roma .. Bizans, Yunan eserleri ve Çiftlik Köşkü, Akmeri Müze ve saraylar, Tıccaret ve Sanayi Müzesi, Sihhi müze.

(Bu müzeler her gün saat 10 den 16 ya kadar açıktır.)
Türk ve İslam eserleri müzesi Pazartesten başta her gün saat 10 dan 16 ya kadar ve Cuma günleri 12 den 17 ye kadar açıktır.
Eski Türk Müzesi her gün saat 12 den 16 ya kadar açıktır.

Memleket dışından seferleri
Romanya vapurları: Cumartesi günleri 13 de Kocaeli, Salı günleri 18 de Pire, Burut iskelelerine, İtalyan vapurları: Cuma günleri saat 10 da Pire, Brindisi, Venedik, Triyeste'ye.

Avrupa hattı:
Sirket İstasyon Müdürleri: Telefon 23070
Mevkili ekspresi her gün Sirket'e saat 23 de kalkar ve Avrupa'dan geleni saat 7.25 te Sirket'e varır.

Konvansiyonel 20.30 da kalkar, 10.25 de gelir.
Edine postası her gün saat 8.00 de hareket eder.

ANADOLU HATTI:
Her gün hareket eden şirindisi: İer: Saat 8 de Konya, 9 da Ankara, 15.15 de Diyarbakır ve Samsun, 15.30 da Eskişehir, 19.10 da Ankara, 20.20 de Adapazarı.

Bu trenlerden saat 9 da hareket eden Ankara muhtelif pazarları, çarşamba ve cuma günleri Halep ve Musul'a kadar sefer etmektedir.

İş ve işçi
Üsküdar'da Salacak arka sokak 27 numaralı evde oturan Hüseyin Hüsnü oğlu Salâhaddin hergün saat 16.21 arasında okuma mak'uzere iş aramaktadır. Bugün 9 uncu sınıfta okuyan Salâhaddin, her ne iş olursa olsun yapacaktır. Kendisini çalıştırcaak müesseseler, bir memleket çocuğunu tahsil devam imkânını vermiş olacaklardır.

Geçen sene bugün ne oldu?
Beş milyon Türk çiftçisine tarla verilmesi takarrür etti.

Tunusta yerlilerin, cenebi tahrikâtile Fransıya karşı ayaklanmasından korkuluyor.

Sinemalar
Türk: İstiklâl fedaileri. Saray: Herkesin kadını. İpek: Lorel Hardi Fakabasının ve üç ahab çavuşları (Türkçe). Melek: Süzi. Sümer: Sevgiliden gelen. Sakarya: Nazar boncuğu. Altın: Gece anahatları. Tan: Bildirmemiştir. Yıldız: Ge modern kız. Şik: Kıskançlık. Şark: Bildirmemiştir. Asri: Parisli şarköz ve sen mi öldürdün. Zafere: Bildirmemiştir. Sancak: Prof' fâminı bildirmemiştir.

İSTANBUL
Ferah: Dört film birden: 1 — Ateş kralı (Türkçe) 2 — Gündüz insan göce kurt 3 — Cinayet yolu ve kültür filmi. Azak: Vals dalası, hususî hafife Hırpı Programını bildirmemiştir. Alemdu: Gönül yolu ve Kartaca muharebeleri Halk: Programını bildirmemiştir.

BESİKTAŞ:
Sunatpark: Senenin en büyük filmi (Levîlâklar açarken)

KADIKÖY:
Hale: Metropol bar Süreyya: Programını bildirmemiştir.

BAKIRKÖY:
Millîtal: Ramona.

ÜSKÜDAR:
Hale: Korkusuz adam.

TİYATROLAR
TEFRİKAŞI DRAM KISMET
Saat 20.30 da

FIDANAKI
Dram 3 perde
Yazan: Türkçe
Pandeli Horn Fahrin Kolina

DAĞA
Komedi 3 perde
Yazan: Ekrem Reşit:

Pazar günleri 15.30 da Matine
TURAN TİYATROSU

Sanatkar Nasid ve arkadaşları
Hakkı Rusen, Rifki, Eyub Sabri birlikte 8 kişilik Piçe - Pinçef ve Macar varyetelerinin iştirakile

ÇİFTE GELİMLER şarkılı komedi 3 perde
ERTUĞRUL SADI TEK TİYATROSU

Pazartesi (Kadıköy S reyyada): (Bu Mas: böyle bitti) büyük vodvil 3 perde. Çarşamba (Üsküdar) da: (Unutulan adam) 3 perde 3 tablo

HALK OPERETİ
14 mart pazartesi akşamı saat 9 da Beşiktaş Sunat Park Tiyatrosunda Eski mam eski tas operet 3 perde

15 mart salı akşamı Pangaltı Kurtuluş sinemasında, 16 mart çarşamba akşamı 9 da Bakırköy Çankaya sinemasında Eski hamam eski tas operet - orkesira - bale

SABIHA Zekerîya yazıyor :

CUMHURİYET' de

Hitler, plebisitin tehir edilmesini istiyor. Avusturyadaki Nazilere müstenkif kalmaları için emir vermek, hudutlara takviye kotaları göndermek hep bu gayeye matuftur⁴ Maamafih son dakikada yeni bir hâdise çıkmadığı takdirde Şuşnigın kararından döneceğini tahmin etmek güçtür.

Ankara, 11 (A.A.) — Başbakan Ce-

Müsabakada birinciliği kazananlara
ellişer lira mükâfat verilmiştir .

kesim hayvanı ile uç kaçakçı hayvanı ele geçirmiştir.

İÇERDE:

Nurullah ATAÇ

larsa kullandığından dolayı açılmış olan

İstanbul için hazırlanan Boğaz sahille tekrar müsaade

Belediye imar müdürü Ziya, imar plânına ait işler için Ankara'ya gitmiştir.

İstanbul imarı işi üzerinde yapılan tetkikler, süratle ilerlemektedir. Belediye imar bürosu, bu muazzam işin icra safhasını en ince teferrüatına kadar hazırlamaktadır. İmar plânının tatbikatına başlandığı andan itibaren hiçbir mânie tesadüf edilmeden istimlâk, yıkma ve yapma işlerinin safha safha inkişaf edebilmesi için bütün meselesinin bütün teferrüatı dahiliye vekâleti vilâyetler imar teşkilâtınca tetkik edilmektedir.

Belediyeyi, imar plânının tatbikatı kadar, hattâ ondan da ziyade istimlâk meselesi düşündürmektedir. İmar müdürü Ziya'nın Ankara'ya gitmesinin başlıca sebeplerinden birini de bu teşkil etmektedir. Öğrendiğimize göre bu günlerde Ankara'da İstanbul imarı meselesinin bütün teferrüatı dahiliye vekâleti vilâyetler imar teşkilâtınca tetkik edilmektedir.

Bugünün galib fikri istimlâk bedelinin mühim bir kısmının bono ile ödenmesidir. Bu bonoların on senede itfa edilmek şartıyla ihracı düşünülmektedir. Halbuki bunun iktisadî mahzurları da ayrıca gözönünde tutulmaktadır. Bilhassa ellerinde bono bulunan gayrimübadillerin uğramış oldukları müşkülât ve zarar da, gözönünde bir miş olarak tutulmaktadır. İmar işi geniş mikyasta yapılacağı için verilecek bonolar da o nispette çok ve dolayısıyla kıymetleri de o kadar düşük olacaktır.

Diğer taraftan dahiliye vekâleti tarafından hazırlanan yeni yol ve yapı kanunu bugünlerde millet meclisine

Esirgeme Derneği balosu bu akşam

Bu akşam Tokatlıyan salonlarında (Esirgeme derneği) nin esnelik balosu verilecektir. Gayet güzel sürprizlerle hazırlanmış olan bu zengin balonun davetlileri arasında şehrimizin en tanınmış simaları da bulunmaktadır.

Balo hasılatının bir kısmı, muhtaç ve veremlilerin tedavisine harcanmak üzere ayrılacaktır.

İÇERDE:

- DENİZBANK'a devrolunmuş bulunan müesseselere kıymet takdir edecek olan komisyon dün ilk toplantısını yaparak çalışma tarzını kararlaştırmıştır.
- UMUMİ MAĞAZA'ların teşkili için kurulmuş olan şirketin heyeti umumiyesi Ankara'da toplanmış ve ilk umumî mağazanın Mersinde açılmasına karar verilmiştir.
- RASATHANE'de bir miknatis dairesinin kurulmasına karar verilmiştir. Bilhassa tayyarecilik bakımından ehemmiyetli olan bu kısım için tahsis ayrılmıştır.
- MİMARLAR cemiyeti belediyeye müracaat ederek, şehir plânının hazırlanışında şehri iyi bilen mimarlarımızdan istifade edilmesini istemişti. Bu, belediye tarafından kabul edilmemiştir.
- İRAN Şahinşahının doğum yıldönümü münasebetiyle 15 mart salı günü, İran general konsolosluğu saat 10 den 12 ye kadar İran kolonisini kabul edecektir.
- YEREBATAN sarayının bulunduğu

kadınla erkeği hukukan ayırmıyor; hattâ kızlarımıza verilen askerlik dersleri, her türlü vatandaşlık vazifelerinde de kadımla erkeğin bir olacağını bildiriyor. O halde Türk inkılabı, Türk Cumhuriyeti feministlerin esas metaliğini kabul etmiştir dememeğe imkân var mı?

Bin bir nüansa bakmayıp, bin bir nüansıcad etmeyip dobra dobra konuşmak da olmaz mı?

Nurullah ATAÇ

larsa kullandığından dolayı açılmış olan

Gayri mübadillere haziranda tevziat yapılacak Bu hususta ve bonoları kıymetlendirmek üzere Ankarada bir proje hazırlanıyor

Senelerdenberi bir türlü tasfiyesi bitmeyen gayrimübadiller için 1938 senesi içinde kat'i surette halli hükümetin kararı icabındadır. Bunun için maliye vekâleti, gayrimübadiller takdiri kıymet komisyonuna yeni bazı emirler vermiştir.

Şimdiye kadar, yapılan tasfiyeye göre, mevcut firarî emlakını satışa çıkaran komisyon, yeni karara göre, henüz itfa edilmemiş olan bonoların kıymetlendirilmesi için satış miktarını arttıracak gibi, satışlara karşı alaka ve rağbeti arttırmak maksadıyla emlakın kıymet ve cinslerini yeni bir tasnife tâbi tutacaktır. Komisyon her arttırmada, muhtelif kıymetlerde emlakı satışa çıkaracaktır. Bu suretle komisyon arttırmalarına iştirak edenler çoğalacak, mallar daha iyi fiyatla satılacak ve daha çok bono itfa edilmiş olacaktır.

Diğer taraftan Ankaradan alâkâdarlara gelen malûmata göre, maliye vekâleti geri kalan yüzde 45 istihkakı dağıtmak ve bonoları kıymetlendirmek üzere yeni bir proje hazırlamaktadır. Bu projenin kısa bir müddet zarfında meclise sevkedileceği umulmaktadır. Çünkü, evvelce, vaad edilmiş olduğuna göre, gayrimübadillere, 1938 haziranından evvel yeni tevziat yapılması mukarrerdir. Bu tevziatın ne suretle yapılacağı henüz malûm değildir. Maliye vekâletinde alâkâdar heyet bu nokta üzerinde çalışmakta.

Ispanyada Frankocular ilerliyor Valansly a - Barcelona arasında irtibatın kesilmesi tehlikesi var

Barcelona, 11 (A.A.) — Millî müdafaa nezareti tebliğ ediyor:

"Şarıkta Frankocuların taarruzu devam etmektedir. Muniesia Puebla de Alborbon, Kortés de Aragon ve Ermita de Sangregoriouya tahliye mecbur olduk. Mukatıl taarruza geçtik ve bir çoğu İtalyan olmak üzere mühim miktarda esir elde ettik."

Frankocuların tebliği

Teruel, 11 (A.A.) — Teruel cephesindeki Frankocu radyo, aşağıdaki tebliği vermiştir:

"— Frankocu kitaların taarruzu, bütün cepheye iletildi. Hareketler devam etmektedir. Her hareket o derece seri ve hükümetçi kitaların geri çekilişi o derece aceledir ki kitalarımızın düşman ile rabtayı idame ettirmesi hemen hemen mümkün olmamaktadır. Düşman mühim miktarda silâh ve cephaneye bırakmıştır."

Kitalarımızdan bir çoğu gizlenmeye hacet görmeden ayakta ilerlemekte ve muharebe meydanı, bir taarruzdan ziyade bir manevra manzarası arz etmektedir. Cenup bölgesinde bütün köprüler tahrip edilmiş ise de bunlar pek çabuk bir surette tamir olunmuştur.

Fransada verilen malûmat

Paris, 11 (A.A.) — Havasın bildirdiğine göre, radikal — sosyalist partisi grubunun toplantısında millî müdafaa bakanı Daladye, Franko kuvvetlerinin Saragosa'da geniş bir cephe üzerinde hükümetçi kuvvetlerin mevzilerini yarıdıklarını ve İspanyanın şark sahilinde doğru ilerlediklerini söylemiştir. Valansly ile Barcelona arasında irtibat zehid altındadır.

dir. Bu itibarla, gayrimübadillerin bu husustaki dileklerini tekrarlamak üzere önümüzdeki günler içinde Ankara'ya bir gayrimübadiller heyeti gitmesi muhtemeldir. Bununla beraber, geçenki gayrimübadiller kongresinde kendilerine vazife ve salâhiyet verilmiş olan gayrimübadil mebuslar, Ankarada toplu bir halde, gayrimübadillere ait işleri takip etmektedirler. Bu itibarla, gayrimübadiller cemiyeti idare heyeti ancak lüzum görürse Ankaraya gidecektir.

Macaristanda Türk mücabitlerinin mezar taşları bulundu

Budapeşte, 11 (A.A.) — Macar A. jansı bildiriyor:

1934 denberi Estergom'da, Dr. Antuan Leopold'un nezareti altında yapılan kazılar esnasında kalenin Türklerin işgali altında bulunduğu zamanlara ait birçok Türk mezar taşları bulunmuştur.

Estergom, malûm olduğu üzere, 1543 den 1595 e ve bilâhare 1605 den 1683 e kadar Türklerin elinde bulunmuştur. Kalenin şark tarafında bulunan Türk mezarlığı, sonradan vukua gelen birçok değişiklik ve yapılan inşaat sebebinden kaybolmuştu. Bu sefer meydana çıkarılan Türk mezar taşları, sırf bunun için ayrılan hususî bir arsaya muntazam bir surette dikilmiştir. Macarlar bu mezar taşlarını yeniden hürmetle dikmek suretile, büyük seccade ve harbculuk göstermiş olan eski muhasımlarına karşı duydukları yüksek saygı hislerini bir kere daha isbat etmişlerdir.

Hayırlı müşteri

Galata Okumusa caddesinde saatçilik yapan Asadorun dükkânına, Pavlo isminde birisi gelmiş ve saat almak bahanesiyle bir tane altın kol saati çalışmıştır. Hırsızlığın biraz sonra farkına varan Asador hemen polisye başvurmuş ve suçlu yakalanarak, saat sahibine iade edilmiştir.

Küçük Haberler

DIŞARDA:

* Berlinde Türkiye büyük elçisi Hamdi Arpaç, refakatinde büyük elçilik memurlarından bir çoğu ile birlikte Von Şrahten daveti üzerine dün Berlin gençlik teşkilatı direktörlüğü servislerini gezmiştir. Von Şirah, Türk gençliğinden bir heyetin bu sene Almanya'yı ziyaret etmesi umidini izhar etmiştir.

* Almanyanın ilk reisicumhuru Ebertin gelini bayan Ebert Berlinde havagazi ile dolmuş banyo odasında ölü olarak bulunmuştur. Kocası sabık reisicumhurun büyük oğlu Fritz Ebert birkaç zamandan beri işsizdir.

* Röyter ajansının öğrendiğine göre Londra'da İngiliz - İrlanda müzakerecileri mışkıl bir safhaya girdiğinden İrlanda heyeti muahhasası zannedildiğinden daha erken İrlandaya dönecektir. Dominonlar nazırı Makdonald, dün akşam İrlanda başvekilini otelinde ziyaret ederek son bir teşebbüste daha bulunmuştur.

* Hitlerin Romaya yapacağı ziyaretin tehir edileceğine dair çıkan şayialar Berlinde salaahiyetler mahafilce katli olarak teklizp olunmaktadır.

* Londra'da resmen bildirildiğine göre başvekil Chamberlain, Lord Vinterdonu kabineye girmeye davet etmiştir. Vinterdon, hava siyasi müsteşarlığına gelmektedir.

* Alman iş cephesi şefi doktor Ley, halen Alman bankalarında çalışmakta olan bazı yahudi memur ve müstahdemlerin pek yakında vazifelerine nihayet verileceğini bildirmiştir.

* Deyli Ekspresin verdiği bir habere göre, İngiltere ile İtalya arasında yeni bir kırım anlaşması yapılmıştır. Bu anlaşmanın yalnız resmen imzası kalmıştır.

* Belçikanın Romaya "İtalya kralı ve Habes imparatoru, nezdine elçi tayinini kararlaştırdığı teccyüt etmektedir.

Bugün **SAKARYA** sinemasına
Koşacak ve sevimli **Shirley Temple'in** San zamanlarda Fransızca olarak
VICTOR Mc. LAGLEN'in yüzlerce figüran ile çevirdiği
Rudyard Kipling eserinden ve tamamen Hindistanda geçen
NAZAR BONCUGU filmini takdir nazarlaile seyredecektir.
Herkes için bir filmidir. Çocuklara hususî fiyatlar.

iPEK sinemasında KAHKAHA Haftası

Dünyanın en büyük komikleri karşı karşıya

2 Büyük Türkçe komedi filmi birden

1 — Lorel - Hardi Faka Basmaz

(Türkçe sözlü)

2 — Üç Ahbap Çavuşlar

(Türkçe sözlü dayanılmaz dercede gülünçlü, taklitli komedi)

DIKKAT: Fiyatlarda zam yoktur.

Bugün saat 1 de talebe matinesi

Gördüğünüz filmlerin en fevkalâdesini görünüz

TÜRK sinemasında İstiklâl Fedaileri

(Fransızca)

Willi Birgel - Victor Staal - Hansi Knotek - Ursula Grabley

Aşk — Müzik — Heyecan — Harp — İhtilâl

Saray sefahatleri — Müzik ve raks âlemleri, meraklı aşk maceraları, istibdadı karşı açılan ihtilâl, binlerce kişilik orduların iştirak ettiği istiklâl mücadelesi — Herkesi alâkadar eden muazzam film.

Matine saat 1 de

Adliye sarayı İnşaata haziranda başlanacak

Yerine adliye sarayı yapılacak olan Sultanahmette Atmeydanındaki İstanbul umumî hapishanesinin tahliyesi işi ikmal edilmek üzeredir. Hapishanedeki ağırcezalıları civar hapishanelere nakledilmiştir. Hafif cezalıları ise şimdilik İstanbul tevkifhanesinde vücuda getirilen pavyonlara nakledileceklerdir.

Umumî hapishane binasının yıkılması işine nisanda başlanacaktır. Bu muazzam binanın yıkılması işinin ancak 22959 liraya kabil olabileceği hesap edilmiştir. Binanın yıkılması pazartesi günü defterdarlıkta millî emlak müdürlüğünde ihale olunacaktır.

Adliye sarayının kurulacağı saha da, bir taraftan Atmeydanı, diğer taraftan da Divanyoluna bakan emlak ve arsaların istimlakı işine de gene bu ay içinde başlanacaktır. Esasen daha evvel bu binalara kıymet konulmuş ve gerek mülk sahiplerine, gerekse müstecirlere tebligatta bulunulmuştu. Bundan dolayı binaların tahliyesi kolay ve süratle olabilecektir.

Gerek binaların, gerekse hapishane, am yıkılması işinin iki ay kadar süreceği hesap edilmiş ve adliye sarayının inşasına haziran ortalarında başlanması takarrür etmiştir. Kısa kadar sarayın esas kısımları inşaa olunmuş bulunacaktır.

Garip bir ihtilâf çıkı

Belediye ve liman idaresi anlaşamıyorlar

İstanbul belediyesile liman idaresi arasında Galata rıhtımı üzerinde yapılan bir binadan dolayı ihtilâf çıkmıştır.

Liman idaresi Galata rıhtımını tamir ettirirken belediye müracaatla buradan otomobillerin durması için rıhtımdan otomobillik ve bir büyük metro genişliğinde bir yer istemiştir. Liman da müracaatı kabul ederek bu yer ayırmak için kögedeki gümrük muhafaza kulübesini yıkmış ve beklemek yerinin sonunda yeni bir klübe inşasına başlamıştır. Fakat belediye klübenin duvarları ortaya çıkınca inşaatı durdurmuştur. Buna sebep olarak müsaadesiz bina inşası ve yol yapma kanunu mucibince bu binanın onmetre daha geride yaptırılması lüzumu gösterilmektedir.

Halbuki liman da bu inşaatı, belediye yer verebilmek için yaptığını, on metre gerisinin ise denizin ortası

Bugün MELEK'te

Amerikanın sarışın mabudesi

JEAN HARLOV CARY-GRANT FRANCHOT TON

tarafından nefis bir surette yaratılan

SUZY Aşk - Heyecan ve güzellik filmi

AYRICA: Pramont dünya havadisleri

HER AKŞAM

ÇAĞLAYAN'da AMİRA CEMAL

Sevimli ve Şen Reklâse

tarafından yeni danslar ve yeni şarkılar. AYRICA:

MUALLA ve arkadaşları

NAZARI DIKKATE: 13 mart.pazar günü saat 2,30 da maruf san'atkarların iştirakile mevsimin en parlak

ÇAYLI MÜSİKİ MÜSAMERESİ

Arap rakısları, millî Zeybek oyunları ve saire. Tel. 40335

Okyanustaki adalar

İngiltere, Amerikaya bir nota verdi

Vashington, 11 (A.A.) — Pasifikteki Kanton ve Enderburi adalarının Amerika Birleşik Devletleri tarafından işgalini protesto eden İngiliz notası, dün gece geç vakit Amerika hariciye nezaretine tevdi olunmuştur.

Hariciye nazırı Hull, gazetecilerin bu mesele hakkındaki suallerine şu cevabı vermiştir:

"— İngiliz notası, yalnız İngilterenin bu adalar üzerindeki hukuk bahsinde ihtiraz kayıtları koymakta olduğunu bildirmektedir."

Yankesicilik

Şişli'den son tramvay durak yerinde 340 numarada oturan Oskan, polise müracaat ederek istiklâl caddesinde tramvayla giderken görse tanıyabileceği bir kadın tarafından çantasının açılarak 23 lirasının çaldığını söylemiş, ve kısa bir zaman sonra suçlu yankesici Muzaffer yakalanarak mahkemeye verilmiştir.

olduğu için oraya gitmeye imkân olmadığını öne sürmektedir.

Liman idaresi belediye müracaatla inşaatı müsaade verilmesini istemiştir.

Memurin kanunu

Teklif muhtelif bir encümen tarafından tetkik edilecek

Ankara 11 (Husust) — Büyük Millet Meclisi bugün Fikret Salayın başkanlığında toplandı. Bugünkü toplantıda bazı yelerin mezuniyetlerine ait riyaset divanı tezkeresi okundu. Bundan sonra, memurin kanunu hakkındaki teklifin muhtelif bir encümen tarafından tetkiki için tahliye vekâletince verilen nazara tevdi edildi. Bunu, demiryolları ile esya taşıma ait beynelmilel mukavelenin kine dair kanun lâyihasının müzakere, takip etti. Neticede, Refik İnce (Milletvekili), kanun lâyihasının gelecek toplantıda tahiri ile meselenin esaslı bir tabii tutulmasını istedi ve bir de verdi. Takrir reye konularak kabul ve tetkik edilmek üzere teşkilât encümenine verildi. Meclis pazar günü toplanacaktır.

Yaralama

Mercanda, bir saat mağazasında çalışan Hakkı oğlu Kamil, yaralı olduğu halde polise müracaat etmiş kendisini Raifpaşa sokagında Barsak Tahirin bıçakla yaraladığını söylemiştir.

Yaralı derhal imdadı sithi ile C. rahpaşa hastanesine kaldırılmış, y.

31 MARTTA Osmanlı DONANMASI

HABERİN TARİHİ TEFRİKASI: 22

Vesikalari veren: Donanma Komodorluğu Başkâtibi Binbaşı İhsan

Mürettebat birden bire bir şey söyleyemedi. Tabur, isteklerini süvariye söylemekte tereddüt ediyordu

Kainpederi söze karıştı:
— Canım, Şükrü bey, sen git içerde mesgul ol. Bu yanlış anlamıştır. Ge-
neler seni değil, beni istiyorlar.
Damatla kainpeder “seni istiyorlar,
beni istiyorlar,, münakaşasını uzatır-
larken, kapı bir defa daha çaldı. Di-
şarda beklemekten usanan Osman ça-
vus, kapıyı bir defa daha çalmıştı.
Şükrü bey, aşağıya indi, kapıyı açınca
Osman çavuşla karşılaştı, ona sordu:
— Ne var Osman çavuş, ne istiyor
sun?

— Bey baba, sağlığını isteriz. Yal-
nız biraz gemiye teşrif etmeni rica e-
dioruz!..

Şükrü kaptan tereddüt etmeden ce-
vab verdi:

— Peki geliyorum, biraz bekleyin,
kivineyim..

Sonra tekrar yukarı çıktı, sabırsız-
lıkla bekliyen kainpederine:

— Gelenler benim askerlerim, dedi,
beni gemiye davet ediyorlar!

— Gidecek misin?

— Tabii gideceğim!.. Zaten merak
edip duruyordum. Herhalde bir fevka-
lâhîlik vardır. Maamafih emin olun
bir tehlike mevzubahs değildir. Benim
kütüğümü hastaya duyurmayın!

Ve neferlerle beraber gemiye gitti.
Tağozda efrad tabur olmuş, süvariye
kaynıyorlardı. Süvari yanlarına gelir
genez:

— Merhaba çocuklar!..

Dedi. Askerler bir ağızdan cevap
verdi:

— Merhaba bey baba, sağ ol!

— Beni çağırmışsınız, geldim! Ne
istiyorsunuz?..

Mürettebat birdenbire bir şey söy-
leyemedi. Tabur, isteklerini süvariye
söylemekte tereddüt ediyordu. Şükrü
kaptan bir daha tekrar etti:

— Beni istemişsiniz. Geldim işte;
isteyenize ne istiyorsunuz?

Taburdan iki nefer çıktı:

— Senin sağlığını istiyoruz bey ba-
ba. Ondan sonra ikincimiz Ahmet bey-
le çarşamba Hidayet beyi bize verme-
ni istiyoruz!

Süvari büyük bir itidalle konugu -
yordu:

— Onları ne yapacaksınız?

— Ceza'andracacağız!

— Sebep!

— Hidayet bey vatan haini Kabuli
kaptanın kardeşidir. Onun için. Ahmet
bey de, bize her zaman küfre -
der, din, iman, ana, avrat söğerd.

Şimdi ondan bu küfürlerin hesabını
soracağız!

Süvari, sol elini göğsüne koymuş,
başının iki yakası arasına yerleş-
ti, sağ elini de arkasında bulun-
durdu, çatık yüzünde manalaşan bir
gemiye, çok ciddi, askerce bir poz al-
ıyordu. Neferlerin bu söz-

hiddetlendiği hallerinden bel -
ğir adamlarla tabur olan ne-

hinden yürüdü; cephaneliğe
merdivenin başına geldi. Durdu.

Şimdi ondan bu küfürlerin hesabını
soracağız!

Süvari, sol elini göğsüne koymuş,
başının iki yakası arasına yerleş-
ti, sağ elini de arkasında bulun-
durdu, çatık yüzünde manalaşan bir
gemiye, çok ciddi, askerce bir poz al-
ıyordu. Neferlerin bu söz-

hiddetlendiği hallerinden bel -
ğir adamlarla tabur olan ne-

hinden yürüdü; cephaneliğe
merdivenin başına geldi. Durdu.

Şimdi ondan bu küfürlerin hesabını
soracağız!

Süvari, sol elini göğsüne koymuş,
başının iki yakası arasına yerleş-
ti, sağ elini de arkasında bulun-
durdu, çatık yüzünde manalaşan bir
gemiye, çok ciddi, askerce bir poz al-
ıyordu. Neferlerin bu söz-

hiddetlendiği hallerinden bel -
ğir adamlarla tabur olan ne-

hinden yürüdü; cephaneliğe
merdivenin başına geldi. Durdu.

Şimdi ondan bu küfürlerin hesabını
soracağız!

Süvari, sol elini göğsüne koymuş,
başının iki yakası arasına yerleş-
ti, sağ elini de arkasında bulun-
durdu, çatık yüzünde manalaşan bir
gemiye, çok ciddi, askerce bir poz al-
ıyordu. Neferlerin bu söz-

Yazan:
A. Cim

Kabuli beyin kardeşi olmakla günaha
mı girdi?.. Kabuli bey hain değildir..
Farzedelim ki, hain olsa, iki kardeş-
ten birinin kötülüğü neden ötekine de
bulaşıyormuş?.. Size bu mesele hak-
kında ilk ve son sözüm şudur! Bu iki za-
bit de bence çok kıymetli, çok muhte-
rem arkadaşlardır. Şimdi sizden der-
hal fikir değiştirmenizi, silâh ve cep-
haneleri yerine götürüp koymanızı
kaptanınız, yani babanız sıfatıyla ist-
tiyorum... Yoksa!..

Mürettebat arasında bir mırıltı pey-
da olmuştu. Süvari, merdivenin bir ba-
samağını indi. Arkasında tuttuğu sağ
elini pantolonunun arka cebine ata-
rak tabancasını çekti ve devam etti:

— Yoksa, şu silâhla, kendi elimle
cephaneliği ateşliyeceğim! Doğru ora-
ya gidiyorum. Hep beraber havaya u-
çacağız... Haydi bakalım, beni bundan
menetmek için içinizden kaç babayiğit
çıkacak. Peşim sıra cephaneliğe ine-
cek?..

Sözü burada kesen Şükrü kaptan,
merdivenleri inmeye başladı... Bu sı-
rada taburdan çıkıp mürettebatın is-
teğini süvariye haber veren iki nefer
seslendiler:

— Dur bey baba!.. Vaz geçtik! Ar-
kadaslar silâh ve cephaneyi yerine bı-
rakacaklar!.. Affet bizi!..

Şükrü kaptan üçüncü basamakta
durdu. Neferler seri adamlarla cepha-
neliğe kostular, silâhlarını, fişeklikle-
rini yerli yerine bıraktılar. Sonra tek-
rar güverteye çıktılar, dizildiler. Hep
birden süvariye rica ettirle:

— Affet bizi bey baba!.. Cahillik
ettik!.. Bir daha yapmayız!..

Şükrü kaptan aynı ciddi tavırla mu-
kabele etti:

— Siz, vatani hizmetinde bulunan
yeğitlersiniz... Sizi bu sefer affediyo-
rum. Fakat unutmayın ki, yaptığınız
şey en büyük suçtur. Bir defa için ca-
hilliğinizi veriyorum. Haydi bakalım,
yataklarınıza mars!

Mürettebat:

— Sağ ol bey baba!

Diye bağırıldılar, ve süratle koğuşa-
rına, yataklarına çekildiler. Beş daki-
ka sonra gemide mutad sükûn iade e-
dilmiş; vazife başındaki nöbetçilerden
başka uyanık kimse kalmamıştı. Şük-
rü bey o geceyi gemide geçirecekti.
Süvari kamarasına çıktı. Hüsnü efen-
diyle görüşüp vak'a hakkında tafsi-
lât aldı. Mülâzımın arkadaşlarına ha-
ber göndermesine memnun oldu, teşek-
kür etti. Hüsnü efendi yanından çık-
tıktan sonra oturdu, vakayı rapor et-
ti; ertesi sabah nezarete gönderdi.

Tağozdaki isyan vakası bu kadarla
kaldı; süvarinin büyük bir soğukkan-
lılıkla efradı vazifeye davet ettiği tam
netice vermiş, onları vazifeleri başına
iade etmişti. 31 Marttan tâ Hareket
ordusunun İstanbulu ılgal tarihi olan
11 nisan 1935 cuma gününe kadar da
gemide başka bir vaka değil, (çıt) bile
olmadı... 12 nisan pazar günü İstan-
bulda idareî örfiye ilân edilmiş, biri
nizamiye küt'alarının suğularını, diğeri
bahriye âşîlerinin muhakemelerini
yapmak üzere iki divanharp teşekkül
etmişti.

Divanhanede kurulan ve İstanbul Hi-
man kumandanı miralay Çerkes Sami
beyin riyaset ettiği divanharp vazî-
feye başlamıştı. Divanhanenin karşı-
sındaki caddede dar ağaçları kurul-
muştu. Her gün 8-10 kişi idam edi-
liyor, âşîler yaptıklarının hesabını
canlarıyla ödüyorlardı.

(Devamı var)

Günün meselesi

Mısırın millî müdafaası ve İtalya İtalyanın Trablustaki 100 bin askerine mukabil kuvvet 18 bin kişiliktir

ancak İngiliz - İta'yan görüşmeleri Mısırdaki büyük bir alâka uyandırıyor

Paris gazeteleri, “Mısırdaki halkın büyük bir endişe içinde hâdiselerin in-
kişafını takip etmekte olduğunu, yaz-
maktadır. Bu gazetelere göre, bilhas-
sa, İtalya hükümetinin Süveyş kana-
lını kontrol etmek arzusunda ısrar et-
mekte olduğundan bahsedilmesi halkın
heyecanını arttırmıştır. İtalyan ve İn-
giliz sefirlerinin Mısır başvekilini ziyar-
et edip bu mesele etrafında ayrı ayrı
teminat vermiş olmaları dahi bu he-
yecanı teskin edememiştir.

Mısırlılar, Trablusgarb - Mısır hu-
dudunda İtalyanın 100.000 asker bu-
lundurmakta olmasını ve bu günlerde
İtalyanın Trablusgarpta yeni bir ko-
lordu teşkil etmeye hazırlanmasını
kat'iyen “hayra alâmet” suretinde
tefsir edememekte idiler. Henüz millî
müdafaasını tam manasıyla hazırlıya-
mamış olan Mısır, yanbaşında böyle
bir kuvvetin bulunmasından ciddi te-
lâş etmektedir.

Filvaki Nil vadisinde İngiliz ve Mı-
sır erkânıharbiyeleri tarafından müs-
terek bir müdafaası plânı hazırlanmış
bulunuyorsa da, bu büyük İtalyan kuv-
veti karşısındaki İngiliz - Mısır kuv-
vetleri gayet zayıftır. Burada ancak
18.000 İngiliz ve birkaç bin Mısırlıdan
mürekkep bir müdafaası kuvveti mev-
cuttur. İngilizler birdenbire büyük bir

Mısır ordusunda

hecinsilvarlar...

ordu teşkil etmek imkânsızlığı karşı-
sında Mısırın hava kuvvetlerini yük-
seltmek tarafına gitmişlerdir. Trab-
lustaki İtalyan kuvvetlerine karşı Mı-
sırın ve kanalın emniyeti şimdilik sa-
dece hava kuvvetlerine tevdi edilmiş
gibidir.

Vaziyetin bu tehlikesini hissetmiş
bulunan Mısır da İtalyan - İngiliz ko-
nuşmalarından, bütün Akdeniz devlet-
lerinin memnun edecek müspet bir ne-
tice elde edilmesine dört gözle intizar
edilmektedir. İtalya ile İngiltere ve
Fransa arasındaki son ihtilâfları Mı-
sır büyük bir heyecanla takip etmiştir.
1935 yılının son aylarında Nil vadisi
alelacele tahkim edilmiş ve İskenderi-
yeden Habeş hududuna kadar uzayan
saha karadan, havadan ve denizden
muazzam bir müstahkem mevki hali-
ne sokulmuştu. Habesistandaki harbin
bitmesi Mısır ve Sudan üzerindeki İ.

talyan tehdidini asla azaltmış olmadı.
İtalya Tana gölü civarında, yani Ni-
lin kaynağında ve Trablusta büyük bir
kuvvet tahşid ettikten sonra Habeş
hristiyanlarının Mısır kıbtî patrikliği-
gine olan bin yıllık bağılıklarını kes-
miş ve birdenbire İslâm dininin müda-
fii tavrını takınarak Filistin, Mısır,
Vahabî Arabistan, Yemen ve Irak'a
kol budak salmış, propagandasını Frât
ve Dicle boylarından tâ Irakın şima-
line kadar yaymış ve bir taraftan da
(Aden) e saldırmak temayülünü gös-
termişti. İngiltere bu mmtakalarda
gayet çetin bir müdafaaya girişebile-
cek midir? Arab memleketlerinde İn-
gilterenin böyle bir karar vermesin-
den endişe edilmektedir.

Kahirede, İtalyan - İngiliz kavgası-
nın iki yıldanberi Afrika'nın şima-
şarkisinde ve Ceziretülârabda doğur-
duğu bu sinirlilik ve endişenin ancak
tam bir anlaşma ile nihayet bulabile-
ceği söylenmektedir. Aksi takdirde
Habesistanda ve Trablusta yığıl kuv-
vetlerin ve sarıklı İtalyan ajanları
tarafından yapılan dinî propaganda-
lâsın yakın şarkın rahatını kaçırmı-
sından korkuluyor.

Şikâyetler, temenniler:

**Bu hisse senetleri ne olacak?
Bir şirket ki on beş senedenberi ne
yaptığı belli değil!**

Sarıyerde, İmam sokağında 11 nu-
marada oturan okuyucularımızdan
mütekait kaptan bay Halid dün matba-
amıza gelerek şöyle bir meseleden bas-
setti:

“Bundan on beş sene kadar evvel
(Türkiye millî ithalât ve ihracat an-
onim şirketi) adıyla ve (Tmavaş) rü-
muziyle bir şirket kurulmuştu. Nizam-
namesi heyeti vekâlinin 18 Eylül 1938
tarihli toplantısında tasdik edilen bu
şirket bir milyon lira sermayeli idi ve
sermayesi birer ve yirmilîr liralık
hisse senetlerine inhisar ediyordu. 20
liralık hisselerden bir tane alan mües-
sis hukukuna sahip oluyordu. Merkezi
Ankarada olan bu şirket, teşekkülünün
ertesi sene hissedarlarına bir miktar
temettü verdi. Ondan sonra hiçbir ses
ve sada çıkmadı! Birkaç sene evvel
mektupla müracaat ettim. İdare heye-
tinin tasfiye edildiği, insallah işlerin
düzeleceği gibi garib ve sudan birta-
kim cevaplar aldım. Halbuki şirketin
her sene hissedarları toplaması yani
heyeti umumiye toplantısı yapması,
temettü dağıtması ve hissedarlara ha-
sap vermesi icab etmez mi? Anlaşılmı-
yor ki, benim gibi birçok vatandaşla-
rın bu şirketin hisse senetlerini almak
için verdikleri para uçup gitti. Fakat
bari bunu sarahaten anlasak da eli-
mizdeki hisse senetlerini yırtıp atsak
ve onlar her gözümüzü iltisak bize al-
datılmış olmanın azabını yeni baştan
çektiyormuş...

Bu kabîl şikâyetlerin kontrolü ile alâ-
kadar olan makam acaba şimdiye ka-
dar bu şirkete heyeti umumiye toplan-
maları gibi kanunî vecaibi neden hatırla-
mamış, nizamnamesini tatbik et-
mesi lâzımgeldiğini ihtar etmemiştir.
Bu kabîl hâdiseler memlekette yeni bir
takım şirket teşebbüslerine ve teşek-
küllere karşı emniyet ve itimadı balta-
lamaz mı?

Bu işin tetkik edilerek şirket hisse-
darlarına vaziyetin bildirilmesi için a-
lâkadar makamın nazarı dikkatini çek-
menizi rica ediyorum..”

Okuyucumuz, bu şirketin hissedar-
larından olduğunu elindeki hisse se-
netleriyle iddia etmektedir. Yine bu
hisse senetleri üzerinde 15 senedenberi
verilecek temettü mukabilinde koparı-
lıp alınması iktiza eden kuponlar ol-
duğu gibi durmaktadır. İktisat vekâle-
tinin bu hususta tetkikat yaptırarak
şirket hissedarlarını bu müşkül vazî-
yetten kurtarması ve tenvir etmesi lâ-
zımdır.

Gece işi ücretleri

Beykoz fabrikası işçilerinden olup
gazetemize mektup gönderen okuyucu-
muz:

Gece işi ve ücretler hakkındaki di-
leğinizi İstanbul iş bürosuna bildiri-
niz. Kanunen haklıysanız vaziyet dü-
zeltilir.

RADYO

İstanbul radyosu

12 MART — 1938 CUMARTESİ

18,30 Eminönü halkevi gösterit kolu ta-
rafından bir temsil, 19 mandolin ve gita-
re, Zekeriya Tavman ve Gitarist Flânder.
19,30 Konferans: Üniversite profesörü
Obendorfer (İnsan kanseri ve mücadelesi)
19,55 Borsa haberleri, 20 Sadi Hoşses ve
arkadaşları tarafından, Türk musikisi ve
halk şarkıları, 20,30 Hava raporu, 20,33
Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,
45 Semahat Özdenes ve arkadaşları ta-
rafından Türk musikisi ve halk şarkıları,
(saat ayarı), 21,15 Klasik Türk musikisi:
Nuri Halil ve arkadaşları tarafından, 21,
50 orkestra, 22,45 ajans haberleri, 23,
plâkla sololar, opera ve operet parçaları,
23,20 son haberler ve ertesi günün progra-
mı 23,30 son.

BÜRKES:

18, Tandin orkestrası, 20,15 müzik, 21,
15 cazbant, 22,45 kafe konser,

BUDAPESTE:

18,30 piyano konseri, 19,35 sigan or-
kestrası, 22,20 Budapeşte konser orkestra-
sı, 23,30 cazbant, 24,15 sigan orkestrası,
BERLİN:

19, hafif müzik, 20,10 plâk, 23,30 ha-
fif müzik, ve serenatlar,

PRAG:

20,20 orkestra, 22,05 radyo orkestrası,
22,55 plâk, 23,30 cazbant.

ROMA:

22 temsil nakli, 23,15 piyano ve viyo-
lonsel konseri, 24,15 cazbant,

VARŞOVA:

20, konser, 21 Leharın eserleri, 23,15
hafif müzik.

Kadınların Cennet ve Cehennemi

HOLİVUD

İfsa'eden: Marlène Dietrich

Trokadero ile Klover Klübün arasındaki saha, yıldızların serbest mıntakasıdır; burada hiç bir polis düdük öttürmez ve ceza kesmez!

— 13 —

"Klover klübü, Sunset Bulvarı'nın üzerinde ve "Trokadero" dan ancak iki yüz metro mesafededir. Şimdi anlıyorum ki, aradan iki ay geçtiği halde, içinde o kadar tatlı geceler geçirdiğim bu "Klover klübü", in nasıl inşa edildiğinin hâlâ farkında değilim. Gündüzleri imkânı yok bu binayı tanıyamam. Esasen öyle zannediyorum ki, Holivudda, onu hiç kimse tanıyamaz. Geceleri herkes oraya, gözleri viskiden mahmurlanmış bir halde, bir sevkita-bi ile gidiyor. "Trokadero" ile "Klover klübü", il yekdiğerinden ayıran bu iki yüz metro dahilinde, kırmızı ve yeşil renkli bir seyrüsefer işareti vardır. Bu işaret, geceyarısıyla sabahın saat beşi arasında, hiç kimsenin aldrmadığı, Amerikanın yegâne seyrüsefer işaretidir. Bu mukaddes iki yüz metro dahilinde, hiç bir polis düdük öttürmez ve ceza kesmez. Burası yıldızların "serbest mmtaka", siddir.

"Klover klübü", n il kapısı üzerinde, mavi renkli iki lâmba karpuzu var; ve kapı ağaçların altında gizlidir.

İçerde başlıyan bir merdiven, sınıklı kapalı demir bir parmaklık önünde bitiyor. Ve bu garib hapishane dekorunun içinde, kaba çehreli şişman

Adam bizi görüyor, Marlène tanıyor, bir adam bekliyor.

demir bir kapının üzerindeki küçük bir işiye açarak esrarengiz bir parola söylüyor ve demir parmaklığı arıyor.

"Klover klübü", aynı zamanda bir kumarhanedir. Halbuki Kaliforniyada kumar nazari olarak yasaktır. (Bu mevzu tekrar avdet edeceğiz). Hakkı katte burada mevzu bahis olan şey, Holivud yıldızlarının gece eğlencelerini, seyyahlardan, dedikoduculardan ve yabancıardan korumaktır.

Burada on salon vardır ki, birbirlerinden gizli kapı ve koridorlarla ayrılmıştır. Lüks içinde esrar!.. Burada her şey kristalden, beyaz ipekten, ve cam ve aynalardan müteşekkildir. Salonların birincisi ve en büyüğü sadece içki ve dansa tahsis edilmiştir.

Marlen içeriye girer girmez bir masadan taacüb ve sevinç nidaları yükseliyor. Öpüşme, takdim kargaşalığı ve gürültüsü arasında, Holivud aristokrasisine mensup on kadar isim Şenk, Barrimur, Benet ve sairinin isimlerini duyuyorum...

Oturuyoruz. Marlen biraz sonra kayboluyor ve onu artık, sabaha kadar göremiyeceğiz.

Etrafımızda herkes çılgınca bir şekilde içiyor. Burada, hemen herkes, aynı rejimi takip ediyor: akşamın saat sekizine kadar salata, meyva, pancar peynir ve ananas suyu ile buzlu su içilir. Bundan sonra da gecenin üçüne kadar delice bir şekilde alkol içilir. Bilhassa, erkeklerden daha mukavemetli olan kadınlar, bu hayatın cehennemî ahengine uymak için, mütemadiyen kendilerini buna alıştırmak mecburiyetindedirler. Holivudda, bir kadının gece alkol içişini görmek, unutulması imkânsız bir seyirdir...

Masa komşum birdenbire: — A!.. Herif tatilden yeni mi dönmüş?

Diyerek bana danseden yanık suratlı şişman bir adamı gösteriyor ve anlatıyor:

— Bu adam, vaktiyle gangsterlerle münasebeti olan, büyük bir sinema maliyecisinin muhafızıydı. Sonra zaman ve tali ile, patronunun ortağı oldu. Bunun için de kendisine herkes büyük bir hürmet gösteriyor. Fakat, bu adamın adaletle hesaplaşacağı eski bir cinayet meselesi vardı. Kendisi on sene hapse mahkûm edilmiş ve macera böylece meraklı bir safhaya girmişti. Bazı kuvvetli iltimaslar sayesinde, adamın, cezasını "taksitle", ö-

demesine karar verildi. İnandırılmayacak bir şey... Fakat hakikattir. Adam senenin dokuz ayı, Holivudda çalışıyor, müthiş para kazanıyor. Sonra onun, tatilini geçirmek üzere Holivuddan ayrılacağı şayiaları çıkıyor. Filhakika adam, üç ay için ortadan kayboluyor. Bu üç aylık "tatilini", kafası matruş bir halde, ve üzerinde çizgili, numaralı bir elbiseyle hapishanede geçiriyor. İşte anlaşılan yine bu "tatil", den dönmüş. Saçlarına bakım, hâlâ uzamamış...

Vakit bir hayli geç... Yalnızım. Gitmek üzere ayağa kalkıyorum, bir barın kapısı önünden geçiyorum ve birdenbire olduğum yerde kalıyorum: bu salon kakhahalar ve Fransız sesleriyle doludur. İçeriye giriyorum ve bana öyle eğliyor ki, şimdiye kadar gördüğüm şeylerin hepsi bir rüyadır, hâlâ Paristeyim ve Şanzelizenin bir lokantasında bulunuyorum. Filhakika, Holivudun bütün Fransızları burada, sahne vaznı Anatol Litvak'ın etrafına toplanmışlardır. Bir dakika sonra ben de Danyel Daryö, Annabella ve Mirey Balen'in arasına otuyorum.

Bu üç güzel Fransız bakıyorum. Kaliforniyaya hemen aynı zamanda, birbirlerinden ancak birkaç gün fasılayal, gelmişler ve sergüzeşte hep beraber başlamışlardır. Herbiri başka bir şirkette taliini deniyordu. Daryö "Universal" şirketinde, Annabella "Foks" da, Balen de "Metro Goldwin", de çalışıyordu.

Bu üç tanınmış Fransız yıldızı, burada, sinemaya yeni başlıyorlardı. Çünkü Holivudda, Avrupada kazanılan muvaffakiyetlerin kat'iyyen ehemmiyeti yok. Amerikalıların nazarında ancak kendi memleketlerinde, kendi dillerinde, kendi teknisyenlerle çevrilmis filmlerin kıymti var.

Görüştiğim Amerikalılar, onlar hakkında şöyle diyorlar: "Bu üç küçük vakat güzeldir. Kabiliyetleri olduğu da söyleniyor. Eh! bakalım!.."

Onlar da bunu pek âlâ biliyorlar. Mücadelenin çetin olacağını her fırsatta söylüyorlar ve heyecanlarını gizlemek için mütemadiyen gülüyor, konuşuyorlar.

Annabella:

— Ben, diyor, Beverleyin en yüksekte tepesinde büyük bir ev kiraladım..

Danyel de gülerken ilâve ediyor:

— Ben de kocamla beraber "Beler" e yerleşmekle meşgulüm ve ahçı başımla aramda şimdiden mücadele başladı. Ben ona Fransız yemekleri öğretmek istiyorum, o ise bana mütemadiyen Amerikan yemeklerini sevdirmeye çalışıyor..

Mirey de mahzun bir tavırla şöyle diyor:

— Benim de bir evim var, fakat oraya ilk defa olarak şimdi gideceğim. Öyle hissediyorum ki, burada mes'ut olamayacağım..

Filhakika bu üç genç kadın arasında en fazla, mahzun görülen Mireydir. Hep beraber "Klover Klübü", den çıkıyoruz ve ben, Daryö ile Annabellaya, gelip kendilerini ziyaret edeceğimi vadettikten sonra, Mirey'e evine kadar refakat ediyorum. Mirey, daha doğrusu mensup bulunduğu şirket, kendisi için Beverley'in aşağısında küçük bir villâ kiralamıştır. Birbirlerine karışmış olan anahtarlar ve bir türlü açılmıyan kilitlerle uzun bir mücadeleden sonra, çiçekli kanapelerle döşenmiş, koyu yeşil boyalı, sade, fakat hoş, klâsik Kaliforniya köşküne giriyoruz. Her tarafta valizlerle, eşya ve sandalyeler üzerine yığılmış elbiseler var.

Mirey kapıya doğru yürüyerek sesleniyor:

(Devamı var)

ANADOLU ve TRAKYA

Erzincanlılar sevinç içinde Beşinci şeker fabrikası dolayısıyla Başvekile ve gazetemize teşekkür telgrafları çektiler

Memleket dahilinde, bilhassa şeker fiyatları ucuzladıktan sonra, şeker istihlakı süratle artmaya başlamıştır. Bu vaziyet, mevcut şeker fabrikalarını takviye etmek, pancar ziraat sahasını ıslah ve tevsi eylemek ihtiyacını doğurmuştur. Diğer taraftan, nakliyat vaziyeti ve o havalinin kalkınmasında, diğerlerinde olduğu gibi, müspet büyük tesirleri olacağı düşünülerek Erzincanda beşinci şeker fabrikasının kurulması karar altına alınmıştır. Bu karar üzerine şeker fabrikalarından Ferid Kalktıkıran ile şeker endüstrisi mütehasısı ve mühendisleri bu havaliyi dolayarak fabrikanın kurulacağı sahayı tesbit etmiştir. Diğer taraftan yeni fabrikaya ait tesisat ve malzemeler de sipariş edilmiştir. Endüstri hayatımızın en muvaffak eserlerinden olan şeker fabrikalarımıza bir beşincisinin ilâve edilmek üzere olduğunu geçenlerde memnuniyetle haberdar olduk. Bu haberi gazetemizde okuyan Erzincanlılar, muhitlerinde böyle bir endüstri âbidesinin kurulacağından dolayı sevinerek adeta bayram etmişlerdir. Erzincanlılar bu haklı sevinçlerini gazetemize bildirmek istemişler ve aşağıdaki telgrafı çekmişlerdir:

"İstanbul Haber gazetesine,
Bugün aldığımız 22 şubat 938 tarihli gazetenizin üçüncü sayfasında yer verdiğiniz levazımın satılmasını haberi şehirde pek kısa bir zamanda ağızdan ağıza yayılmış, büyük bir sevinç uyanmıştır. Halk belediyyeye gelecek sayın başvekil ve hükümetimize minnetlerinin bildirilmesini rica etmişlerdir. Riyasetten sayın başvekil ve hükümetimize şükran telgrafları çekilmiştir. Bu hususta gazetenizin diğer gazetelere ön olması halk arasında sevgi ve alaka uyandırmıştır. Halk namına da teşekkür ederim.."
Belediye Reisi
Hakkı Altınok

Aydın sanat okulu Çok zengin ve nefis bir sergi hazırladı

Aydın, (Husuf) — 19 Mayıs Atatürk günü Ankarada açılacak Kız ve Erkek san'at okulları sergisinde teşhir edilmek üzere Aydın bölge san'at okulu tarafından hazırlanan eşyalar, Halkevimizde teşhir edilmiştir.

Serginin açılma resmi ilbay Özdemir Gündüz, saygılarıyla Mazhar Germen, bütün memleket güzide ve münevverlerinin ve kalabalık bir halk kütlesinin huzuriyle yapıldı.

Marangozluk kısmında yapılan yatak, yemek ve oturma odaları en mükülpesent zevkleri tatmin edecek kadar san'atkarane ve en son modaya uygundur. Bu eserler şıklıkla birlikte sağlamlık ta dikkate alınarak yapılmıştır. Tesviye kısmında da fennin ve san'atın bütün incelik ve tekniklerini kavrayan talebenin yaptıkları eserler arasında makine aksamı, çıkırık makinesi, marangoz piresesi bu kısmın teşhir ettiği eserlerden bir kağıdır. Sıcak, soğuk, gerek makine ve gerekse elişi demirciliği ve her çeşit kaynakçılığı öğrenen demircilik kısmı talebelerin yüzlerce eserlerinden merdiven parmaklıkları, parti altıroku, parmaklıklar, sağıtan oyma tam mikyaslı endüstri ve çubuk demirle yapılmış yurdun zirai haritaları, portreler, avizeler en göze çarpanlardır,

Amasya Belediyesi nasıl çalışıyor

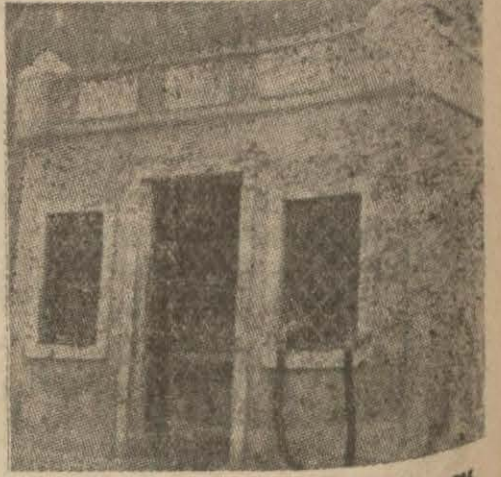
Belediye yaptırdığı iki beton su deposundan fiçılarla halka iyi ve temiz su dağıtmaktadır

Amasya (Husuf) — İç Anadolunun şirin bir vilâyet merkezi olan Amasyada belediye işleri son yıllarda iyi bir şekilde yürülmektedir. Belediye reisi Celâl Eren, Amasyanın belediye işleri hakkında bana şu malûmatı verdi:

"— Bugünkü belediye heyeti, 934 yılında işe başlarken iyi düşünerek kendisine esaslı bir çalışma programı hazırlamıştı. Bu program da elektrik su tesisatı, mezbahe, genel helâ, asrî mezarlık yapılması, ve memleketin işme suyu ihtiyacının temini gibi, memleketin medenî ve ictimai ihtiyaçların bir çoğu bulunuyordu.

Belediye heyetini teşkil eden arkadaşlarla tam bir fikir birliğiyle elecevererek bu işleri kısa bir zaman içinde muvaffakiyetle neticelendirdik. Halkın iyi su içebilmesi için, şehrin yakınında bulunan Çırcır ve Türbe sularını demir borular içinde şehre indirttik ve şehrin ayrı ayrı iki yerinde yaptırdığımız Beton su depolarında toplayarak muntazam fiçılar içinde halka dağıtmaktayız.."

Amasya belediyesi, bütçesinin darlığına rağmen imkân nisbetinde çalışmış, Amasyalıların mühim bir kısmı ihtiyaçlarını muvaffakiyetle karşılamıştır.

Amasyada Çırcır suyu tevzi deposu

zam fiçılar içinde halka dağıtmaktayız.."

Amasya belediyesi, bütçesinin darlığına rağmen imkân nisbetinde çalışmış, Amasyalıların mühim bir kısmı ihtiyaçlarını muvaffakiyetle karşılamıştır.

Trakya mektubu

5.000 göçmen evi daha yapılacak

Yüz binlerce ağaç dikildi 1300 köy hesabına 70 bin dekar arazi ekilecek, biçilecek

Edirne, (Husuf) — Trakya'yı doldurmak olan kol, sapan, makine kuvveti polikültürü çok genişletiyor. Yalnız günebakan tornusal çiçeğinin nebatı yağları için 8 küçük fabrika yapılmıştır.

Bu sene Trakyanın 1300 köyünde ve her birinde en az 50 dekar olmak şartıyla 50 - 70 bin dekar arasında köylü manevî şahsiyetine ekilecek ve biçilecektir.

Tütün, kuşyemi yazlık ve kışlık ürünleri çok verimli olacaktır.

General Kâzım Dirik, ikiz doğan iki göçmen kardeşe 50 meyvalı fidan hediye etmiş ve çocuklar için dikilmiştir. Muratlı göçmenlerine sıhhat vekâleti 10.000 dekar ve Meric'in Kadıoğuran köyü göçmenlerine 1000 dekar katı ve sert araziye traktör ve üç çift pullukla açtırmakta olup hepsi ilkbahara ekim ve tohumluk için yetiştirilmiş olacak - tır..

Çayır ve yonca yetiştirmek köylü için çok sevilmiş bir yol ve tutuştur. Fidancılık, ağaçlama, kavak ve çelik alması yürülmüştür.

Çanakçale yarım milyon, Kırklareli yarım milyon kavag çeliği hazırlıyor. Edirne ve Tekirdağ'da da böyledir. Bir çelik beş paraya hazırlanıyor. Fidancılık 10 binden 100 bine kadar yetiştiriyor. Bu iş ziraat memurları üzerinde ve dikkatli idare âmirlerinin takibi altındadır. Umumi damızlık ve kolektif fidancılıkların bu sene sayısı 100 ü bulmuştur.

Beton - asfalt yol üzerinde yeniden 20.000 ağaç dikilmeye başlanmıştır.

Edirne fidanlığından ambalaj yapılarak sevkedilmiştir. Böylece yol tam Lüleburgaza kadar ağaçlanmış olacaktır.

Edirnenin Kırık mahallesinde 65 evlik güzel ve plânlı bir göçmen mahallesi yapılmıştır. Tamamı bir aya kadar bitmiş olacaktır. Romanya göçmenleri kadın, erkek ve çocuklarıyla bahçelerini ağaçlamağa çalışıyorlar.. Vali il general Dinik buraların sık sık ziyaret ediyorlar. Vali binlerce meyvalı mey-

vasız fidan vermiştir. Şimdi de 15.000 asma bağ çubuğu veriliyor.

Trakya'da yeniden birkaç hükümet konağı, cezaevi, Halkevleri yapılması bekleniyor. Edirne şehir plânı için beş sene bitmek üzere prof. Egli tarafından çalışılmaktadır.

1938 de 5000 göçmen evi yeniden yapılacak ve bazı çiftlikler alınacaktır.

Köylünün aldanmaması için

Edirne (Husuf) — Bazı mahzurların ortadan kaldırılması için şehrin altı methalinde birer kantar barakası inşa edilmiş ve bunlara birer baskül konmuştur.

Bundan böyle müstahsil malın şehre getirirken bu basküllerde tartılacak ve tartı puslası ile borsaya geleceği gibi tüccara da bu suretle teslim edilecektir.

Tüccar pusulanın arkasına hesabın yaparak parasını ödeyecek ve müstahsil isterse şehirden çıkarken pusuladaki hesabı bir defa da baskül memurunun kontrol ettirecektir. Bu şeklin tatbiki ile Borsa harici satışların da önlenmiş olacaktır.

Yurddan Küçük Haberler

* Bursada otobüs seferlerinde halkın çok istifade ettiği görülmüş ve yurddan bazı hatlarda otobüs işletilmesi ne teşebbüs edilmiştir.

* Konya Halkevine bir sinema makinesi alınmıştır. İki aya kadar Amasya'dan gelecek olan bu seyyar malzeme gerek şehirde ve gerek köylerde istifad edeceği filmler gösterilecektir.

* Konya Ereğlisine yakın bir köyürlü bir su bulunmuştur.

fazla miktarda kükürt vardır. Uyuz ekzemaya tutulanlar bu suda yıkanarak kendilerini tedavi etmektedirler.

* Bu yıl Eskişehir vilâyeti mütâzamda Maarif Vekâletinin tesbiti köylerde yeniden 58 köy mektebi yapılacak.

İngiltere ve Fransa heyecan içerisinde Almanya şiddetle protesto edildi

Londra, 12 (Hususî) — Avusturya hadiseleri Londra'da büyük bir heyecan uyandırmıştır. İngiltere hükümeti vaziyeti büyük ve ciddi bir alâkayla takip etmektedir. Maamafih ne karar verileceği, Almanyanın bu şekilde hareketlerine şiddetle mâni olunup olunmayacağı henüz belli değildir.

Başvekil Çemberlain hafta sonu tatilini Çeklerde geçirmek mutadî iken bu hafta Londra'da kalmıştır.

İngiliz kabinesi bu sabah fevkalâde bir içtima yapmıştır. Müzakereler devam etmektedir.

İngiliz başvekilinin, Londra'da bulunan Alman hariciye nazırı fon Ribentrop'a görüşürken, fevkalâde şiddetli bir lisan kullandığı ve İngilterenin A. vusturya hakkında alâka göstermemesi mümkün olacağı şeklinde hiçbir intibaa yer bırakmadığı bildirilmektedir.

Almanya nota
Resmî İngiliz ajansı Röyterin öğrendiğine göre Berlin'deki İngiliz büyükelçisi hükümetinden aldığı tali mat üzerine Almanyanın Avusturyaya verdiği ikinci ultimatomu müteallik olarak fevkalâde şiddetli bir ifadeyle yazılmış bir nota vermiş ve müstakil bir devletin istiklâlile telifi mümkün olmayan bir vaziyet yaratmak üzere silahlı kuvvetlere istinaden yapılan böyle bir cebir hareketini protesto etmiştir.

Notada bu hareketin, akıbetini tahmin imkânsız olan en vahim akislere sebebiyet olabileceği kaydedilmektedir.

Fransanın Londra büyük elçisi Korben, dün akşam hariciye nezaretine giderek Lord Halifaks'a görüşmüştür.

Fransanın notası
Paris, 12 (Hususî) — Fransa hükümeti de Avusturya hadiseleri hakkında İngilterenin Almanya nezdinde yaptığı protestoya müteallik bir protestoda bulunmuştur.

Avusturya vaziyeti Pariste en ciddi bir dakika halinde takip edilmektedir. Fransız hariciye nazırı Delbos Alman büyükelçisini kabul etmiştir. Daha evvel uzun müddet Blumla görüşen Delbosun, vaziyetin vahameti üzerine Alman elçisinin nazarı dikkatini çektiği zannedilmektedir.

Delbos, saat 17 de Avusturya elçisini kabul ederek kendisiyle yirmi dakika görüşmüştür.

İtalya ne yapacak?
Öğrenildiğine göre, Fransız hükümeti, Avusturya hükümeti lehine icra olunacak bir hareket için yapılacak işbirliği imkânları etrafında İtalya hükümetinden malumat alması için dün akşam Romadaki maslahatgüzarına talimat vermiştir. Yapılan tegebbüsler neticesinde halihazırda bu imkânların mevcut olmadığı anlaşılmıştır.

Alman kıtaatının Avusturya hududundaki hareketlerine dair olan haberler Romada nesredilmemiştir.

Resmî İtalyan mahfelleri bu hususta hiçbir malumat almadıklarını bildirmekte ve tefsiratta bulunmaktan sakınılmaktadır.

Sanıldığına göre Almanya, Avusturya meselesi üzerinde İtalya ile evvel den anlaşmıştır. Almanya Akdeniz meselelerinde ve İspanyada İtalyayı serbest bırakmış, buna mukabil İtalya da Almanyanın Avusturyada istediği gibi hareket etmesine müsaade etmiştir.

Fakat bu ihtimali çok zayıf görenler de az değildir. İtalyanın Avusturyada Nazi hükümeti kurulmasına müsaade edileceği, fakat Alman askerlerinin Avusturyada yerleşmesini asla hoş görmeyeceği ileri sürülüyor. A. vusturyada Alman askerlerinin yerleşmesi demek, Triyestenin tehlikeye girmesi demektir.

Bu vaziyette Berlin - Roma mihverinin tarihe karışması mukadderdir. İngilterenin bundan çok istifade edecek İtalya ile kolayca anlaşabileceği ve Almanya'ya dayatabileceği sanılıyor.

Avusturya başvekil Şuşnig dün Alman notasını alınca bu hususta Roma hükümetine müracaat ederek dert

yanmıştır. Hadiseler Musolininin A. vusturya hakkında takındığı hattı hareketin menfi olduğunu göstermek tedir.

Çekoslovakya'da seferberlik mi?
Prag, (A. A.) — Avusturya hadiseleri münasebetle Çekoslovakya'da seferberlik ilân edildiği hakkındaki haberler yalanlanmaktadır.

Çekoslovakya'dan Avusturya sosyal demokratlarına silâh verildiği haberleri de yalanlanmaktadır.

Prag, 12 (A. A.) — Havas: Politik mahafil, Çekoslovakyanın soğukkanlılığını muhafaza ettiğini ve Avusturya hadiseleri karşısında büyük devletlerin alacağı hattı hareketi beklemekte olduğunu bildirmektedir.

Amerikada
Vashington, 11 (A. A.) — Amerika hariciye nazırı Hul, gazetecilere yaptığı beyanatta iki gündüben beri orta Avrupa meselesi hakkında Ruzvelt'te mastada olduğunu bildirmiştir. Resmî mahfeller vaziyetin ciddi olduğunu bildirmektedirler.

Londra'da neler görüşüldü?

Londra, 11 (Hususî) — Almanya Hariciye Nazırının, Lord Halifaks ile dün yaptığı uzun görüşme hakkında, iyi haber alan İngiliz mahafil, bu görüşmenin umumî bir mahiyet gösterdiğini ve iki memleketi alâkadar eden meselelerin tetkiki fırsatını verdiğini söylemekle iktifa etmektedir.

Bu formül, Lord Halifaksın Almanya'yı son defa ziyareti esnasında Hitler — Halifaks mülakatı dolayısıyla söylenen sözlerin hemen hemen aynı olduğundan politik mahafil, çünkü görüşmenin bundan evvelki Hitler-Halifaks fikir teatisinin bir tekrarı olduğu kanaatini izharda tereddüd etmemektedirler.

Aynı politik mahafilin düşüncelerine göre, Almanyanın sabık Londra büyük elçisi, pek muhtemel olarak, bu sıfat ile, Berlinin Londra ile iyi geçinmek arzusunun ileri sürmüş olsa gerektir. Almanya'da daıma tebarüz ettirildiği gibi, İngiltere ile Almanya arasındaki bu iyi geçinme ve dostluğu inkısaftan için İngilterenin orta Avrupa meselelerinden elini çekmesi lâzımdır. Halbuki, kuvvetle tahmin edildikine göre, Şuşningin evvelki günkü tegebbüsü ile ortaya koyduğu tarzda Avusturya meselesi etrafında Lord Halifaks her halde sükût edememiştir. Eskişine göre sarahatini bir miktar kaybetmiş olmakla beraber, kabine bugün de, Avusturya halkının kendi mukadderatını kendisinin tayin etmesi hususunda yapılacak plebist meşru bulmakta ve halkın arzusunun serbestçe izhar etmesine mâniler çıkarılmamasını arzu etmektedir.

Almanların müstemleke taleplerine gelince, politik mahafilindeki kanaat, bu taleplerin ne şekil ne de esas itibarıyla değişmediği merkezindedir. Bu talepler her halde müstacel bir mahiyet almamıştır.

Zira, Orta Avrupa meselesi Almanya için, diğer bütün meselelerden evvel gelmektedir.

Matbuat münasebetleri meselesine temas edilip edilmeyeceği bilinmemektedir. Fakat malûm olan bir şey varsa o da İngiltere hükümetinin matbuata bir kontrol koymağa taraftar bulunmadığıdır.

Böyle bir kontrol memleketin ananelerine ve arzularına muhalif olacaktır.

Fon Ribbentrop bu akşam Berline dönmek üzere hareket edecektir. Nazır öğleden sonra kral ve kraliçeye veda etmiştir.

Görüşmeler bir netice vermeyecek mi?

Bugünkü konuşmaları esnasında Çemberlain ve Lord Halifaks, Fon Ribbentrop'a, Avusturya hadiseleri ve Almanya tarafından kullanılan metodlar dolayısıyla Britanya hükümetinin duymakta olduğu derin endişeyi anlatmışlar ve bu hadiselerin İngiliz — Alman münasebetleri üzerinde yapması mümkün olan akislere Alman dışbaka-

Kazanan numaralar 12 000

Lira kazanan 5696

3000

Lira kazananlar 21287 32837

1000

Lira kazananlar 27924 39087

22024

10 liralık mükâfat 12623

500 Lira kazananlar

25453 19963 30599 2512 5477 26860 18956 6237 6858 3931 19821 38560

200 Lira kazananlar

31759 13846 35721 35078 11431 32715 26613 2889 18967 10570 288321 37888 12093 2524 10490 13976 5967 36383 11836 10308 10038 1830 16576 25663 34748 31545 38270 27234 22263

100 Lira kazananlar

24810 1734 4842 35283 8593 26739 7557 39581 7670 21639 17494 2458 22613 30770 33704 5685 24783 13697 4000 31394 9747 574 28191 22169 7995 3355 29078 9652 33530 34959 1372 14820 35041 35238 2641 15546 29789 22759 17929 1317 28056

50 Lira kazananlar

34852 25104 28369 10081 5600 15620 329 21400 25516 7790 10006 138 35371 3994 39679 19701 31745 12960 5974 33788 36411 25152 28900 32373 22425 5694 35188 26280 21700 254 8702 10713 14084 19886 7015 31251 33463 16093 34964 7496 32348 2079 31626 29494 11955 20128 1752 1338 39290 37001 39273 11938 10373 34033 1951 16098 23938 38395 3239 1794 25171 19936 26245 36136 20675 32949 12815 18888 23925 17279 21281 9546 7812 20431 12520 33588 8291 21876 14151 29593 33383 8539 18375 1421 26097 38678 39117 27035 35419 37205 17752 7509 5948 15350 16577 38749 23486 8002 7164 3086 23775 18279 23333 15005 5309 36071 35613 37481 21870 9008 9058 20530 2165 16193 12642 33820 8889 7518 34049 17603 33004 19256 6866 17561 7083 33321 29192 11562 8985 37428 5893 10843 12864 2445 25596 18884 38371 34478 11543 27396 24526 12028 23672 21778 19253 6276 27634 26847 21654 21418 8824 17972 31236 12746 30239 18080 25027 402 29658 39410 20898 14041 14379 15364 36524 5971 25575 28888 14571 10479 22292 21861 19531 30749 28180 36661 26098 6211 10711 22297 34848 4336 39520 13126 19300 24582 24277 13956

30 Lira kazananlar

2257 897 10409 2037 35102 24160 29014 10756 21977 26954 36957 4418 31044 14344 10258 20498 8705 38967 21542 21915 11382 142240 10250 32982 29956 3073 33388 21594 12199 27501 3314 20286 4662 12772 10223 1566 26467 7 12274 29554 23464 38245 35848 9043 15954 19660 19418 15361 10120 33233 37651 6711 468 37882 898 9988 2365 32637 3012 32834 24964 33466 33245 17020 16673 15665 135 37076 39200 2352 2352 33512 18592 19601 12266 13768 4309 22750 33880 2452 16298 21618 20673 22107 31156 31560 11721 1245 29477 18219 7548 33452 29394 25384 9279 16736 17555 15583 28326 4329 5865 957 33124 31330 21449 17881 6652 5611 15223 2771 36527 5284

nının dikkatini çekmişlerdir.

Ribbentrop — Halifaks mülakatı hakkında İngiliz matbuatının istihbar ve kommenterleri, gazetelerin mahiyetine göre, kapalı endişe ile açık korku arasında değişmektedir. Her halde umumî intiba ferah verici mahiyette değildir.

Lord Halifaks, fon Ribbentrop'tan Almanyanın, Avusturya plebistine karıştırmayacağına dair teminat istemiş ve Ribbentrop şu cevabı vermiştir: "Böyle bir taahhüde girmeye imkân yoktur. Çünkü plebist dolayısıyla Avusturyada ciddi karışıklıklar çıkarsa, Almanya, Avusturyadaki Alman rıktından olanları himaye için müdahaleyi kendisine vazife bilir."

Vaziyetin vahameti dolayısıyla Blum Fransada millî birlik hükûmeti kuracak

Paris, 12 (Hususî) — Kabineyi teşkil meumr edilen sosyalist lideri Leon Blum dün de istişarelerine devam etmiş, komünist ve radikal partileri erkânile görüşmüştür.

Avusturya vaziyeti dolayısıyla Fransada bir kabinenin derhal iş başına geçmesi zarurî olduğundan Blum bugün kendi reisliği altında bir millî birlik hükümeti kuracaktır.

Havas ajansı, Avusturya hadiselerinin Fransız milletine yüklediği vazifeyi müdür olan Blumun halk cephesi hükümeti teşkilî fikrinden vazgeçerek, "müstekar devamlı ve kuvvetli hükümet,, teşkilî maksadile kabinesinde dört halk cephesi partisinden başka merkeze mensup Reyno ve Lui Maren gibi şahsiyetleri de toplayacağını bildirmektedir.

Blum Radikal sosyalist partisi reisi Daladiye bir mektup göndererek demiştir ki:

"Dün öğleden sonra radikal sosyalist

partisine şu sarîh suali sormayı deruhte etmişliniz:

Parti bir halk cephesi hükümetine ıstirake amade midir?

Şimdi, bana bildirdiğiniz karar suretinde, Partinin sualime, bilhassa finans ve dış politika bakımından hükümetin müstakbel programa müteallik diğer bir suale cevap verilmektedir.

Bir halk cephesi hükümetinin programı, dört politik partinin ıstirakile tesbit edilen müşterek program olması icap edeceği cihetle şimdide kadar bu kabil tafsilât istenmesi mutad değildi ve asıl mesele bugün teşriki mesaisi temin edilebilecek partilerin hangileri olduğunun bilinmesidir.

İşte bir cevap verilmesini tekrar rica ettiğim ilk sual budur. Bu mesele halledildikten sonradır ki bunun tatbik şartları hükûmete ıstiraki kabul eden partiler arasında faydalı surette müzakere edilecektir."

Moskovadaki muhakeme Maznunlardan 19 unun idamı istendi

Moskova, 11 (A. A.) — Müddeiumumî Viçinski, bu sabah iddianamesini okumuştur.

Müddeiumumî, suçluları "hain, katil, casus, sabotajcı, ayrılık ajanları ideoloji ve prensipten mahrum, ilâh,, olarak tavsif ettikten sonra, sağcı ve Troçkistler blokunun yabancı casusluk hizmetinde bir ajanı olduğunu bildirerek demiştir ki:

"— Önünüzde, Alman, Japon, Leh, İngiliz ve bunlarla teşriki mesai eden diğer memleket erkânıharbiyeleri lehine çalışan bir casusluk teşkilâtı

vardır. Dava bize iki âlemin çarpıştığını gösteriyor. Mücadele sonunda bunların partisi kadar bunlar arasında da bir sıra korkunç müsademelere intizar etmek lâzımdır."

Müddeiumumî, Buharinin 1918 de Brestlitovsk muahedesi'nin imzasına mâni olmak için, Lenin, Stalin ve Sverlofa karşı suikaste ıstirak ettiğini bildirmiştir.

Müddeiumumî Rakovski ve Besenofun 25 sene hapsini ve diğer 19 maznunun da idamını istemiştir. İddianame beş buçuk saat sürmüştür.

Paylaşılmaayan çocuk davası neticelendi Mhakeme, Nerminin Fatma İlhana verilmesine karar verdi Müddeiumumî Besenof ile Rakovskinin yirmi beşer sene hapsini talep etti

İkisinin de adı Fatma olan iki kadın arasında küçük bir çocuğu paylaşmak yüzünden çıkan ve dört senedenberi devam eden dava neticelenmiştir.

Altıncı hukukda görülen bu dava esnasında müddei Fatma İlhanın vekili, kan tahlili meselesinin ikinci derecede bulunduğunu söylemiş ve hasımlarından Alinin akim bulunduğunu, eş Fatma Nezahetin de çocuk yapamayacağını ilâve etmiş ve Nerminin Fatma İlhanı iadesini istemiştir.

Bunun üzerine Fatma Nezahetin vekili

1698 10939 30198 38131 21158 9439 14326 17608 26261 33561 37323 26949 17664 31786 6131 34350 321 25352 33738 16601 28107 37257 17515 37237 23277 28956 12724 12115 26748 10497 17977 20906 15768 7909 19787 14682 28610 38436 35981 14663 4763 28515 4345 28225 15531 25458 5876 29304 26158 63935 10739 39296 2048 24863 473 7234 8360 21493 4288 24291 27400 877 33540 19827 35504 11024 20497 10832 20671 1179 13123 32231 24998 19780 35360 13835 3479 13107 2960 37407 9042 18226 37034 27986 12563 12563 17640 39498 26637 6389 8770 38082 32494 3901 13143 8743 309 29985 31830 18161 37708 2523 14941 33310 17960 19151 30653 12302 4843 18721 27193 37382 35120 14801 26782 19458 32983 37793 9754 37135 15541 14162 37902 14863 8076 2561 23900 12323 29980 24630 38994 37157 31334 180 22718 15414 14520 2346 12592 547 22814 9166 3964 37507 37340 22745 38595 18267 23325 16283 34625 1897 7973 23218 1065 25030 31723 29604 16142 3156 26619 23559 38640 38399 15898 24192 10265 3629 307 18120

20000 liralık mükâfat beher numara beşer yüz lira alacak.

17563 5303 34330 25398 17163 36126 39230 23100 17745 7904 8701 21445 1127 11078 19528 22486 7562 27200 25592 28665 27178 12859 18195 2959 24724 3930 17209 13175 39814 20180 7145 33316 26983 684 4726 7725 24395 16690 38247 28721

de tazminat verildiği takdirde müekkillerinin muayeneye hazır olduklarını bildirmiştir.

Bunun üzerine müzakereye çekilen heyeti hâkime, çocuğun Fatma İlhanı teslimine karar vermiş, muayene talebini reddetmiş ve mahkeme masraflarının Aliden alınmasına temyizî kabil olmak üzere karar vermiştir.

Karar, tefhim edilince, Fatma Nezahet saçını başını yolmağa, Fatma İlhan da bakımlara duaya başlamışlardır.

Bu suretle dört senedenberi dedikodusu devam eden ve sık sık gazete sütunlarını işgal eden bu garip hâdise kapanmış bulunmaktadır.

Belediye suçları

Son yirmi dört saat zarfında Eminönü muntakası dahilinde 54 muhtelif belediye suçları zabıt tutulmuş, 2 dilenci mahkemeye verilmiş, altı gıda nümunesi alınmış, 30 simit ve 50 pandispanya imha edilmiştir.

Fatih muntakasında ise 12 kişiye ceza muamelesi yapılmış ve 95 noksan ekmek müsaderede edilmiştir.

Eminönünde, tramvaydan atlayan bir kişiden para cezası alınmış, temizliğe riayet etmediğinden 74 kişi hakkında zabıt tutulmuş, 125 kilo ekmek müsaderede edilmiş 550 simitle 70 görek ve 52 kilo üzümü fındık imha edilmiştir. Ayrıca üç te dilenci yakalanarak, takibat yapılmış ve 26 gıda nümunesi alınmıştır.

ZAYİ — Hukuk fakültesinden aldığım hüviyet varakasını kaybettim. Yenisini çıkaracağımдан hükmü yoktur.

Hukuk fakültesi ikinci sınıf talebesinden 4108 numaralı Abdürreza-

Bu haftaki milli küme maçlarında

Takımlar ne neticeler alabilirler

İzmirin milli kümeye verdiği ikinci takım Alsancak dün şehrimize gelmiştir. Şehrimizde iki müsabaka yapacak olan misafirlerimiz ilk maçlarını bugün Taksim stadında Fenerbahçe'ye karşı oynayacaklardır.

Fenerbahçe'nin burada mağlûb edemediği Muhafızgücü takımını bir hafta evvel 2-0 gibi kat'i bir mağlûbiye te uğratmaya muvaffak olan Alsancak oyuncularını pek iyi tanımadığımız için bu gençlerin Fenerbahçe'ye karşı nasıl bir varlık göstereceklerini bilemiyoruz. Ancak İzmirde yetißen oyuncu-ların gerek Ankara, gerek İstanbul takımlarındaki muvaffakiyetli oyun-ları her an gözümüzün önünde olduğundan Alsancaklıların da fert itibarile kuvvetli bir kadroya malik olduklarını tahmin etmek yanlış olmaz.

Alsancak İzmirde yaptığı hususî bir arşılaşmada, geçen sene milli kümede muvaffakiyetli oyunlar çıkarmış olan Fuatlı, Nurullahlı Doğanspor takımına ikiye karşı tam on adet gol atmaya muvaffak oldu. Bu netice bir sürpriz olmakla beraber, Alsancakın tahmin ettiğimiz ve hile ihmal edilmeyecek bir kuvvet olduğunu ispat eder... Fenerbahçe takımının da tam ahengini bulmaktan uzak olduğunu düşünürsek bugünkü maçın bir hayli çetin olacağını kabul etmek icab eder.

Geçen hafta Beşiktaş'a karşı değişik bir takım ile çıkan Fenerliler, Fikret ve Esattan mahrum bulundukları halde kadroya yeni alınan Fazıl, kü-gük Faruk ve Necdetin kendilerinden beklenen randmanı fazlasile ver-meleri üzerine kuvvetli hasımlarına yenil-mediler. Bu genç oyuncuların Fikre-tin iştirakiyle golcülük kabiliyeti çok artacak olan bir takımda daha mu-vaffakiyetli oynamaları ihtimali kuvvetli olduğundan Fenerbahçe'nin milli küme maçlarında ilk galebeyi bugün idrak edeceğini ümid ediyoruz. Bu ü-midimizin tahakkuk edebilmesi için Fenerbahçe'nin yapabileceği en makul 'akım şu olabilir:

Hüsameddin - Faruk, Fazıl - Reşad,

İzmirin Al sancak takımı.

Angelidis, Necdet - Fikret, Bülend, Ali Rıza, Şaban, Naci.

Rahatsızlıkları henüz geçmiyen E-satla Niyazinin oynamıyacaklarına göre, Fenerbahçe takımında büyük bir değişiklik olması ihtimali yoktur. Yalnız Şabanı sağ açığa vererek Naciyi içe almak mümkünse de biz bunun yerinde olmayacağına kanlız. Elde Naci gibi açıkta muvaffak olmuş bir oyuncu varken Şabanı açık oynatmak yanlış ve manasız bir harekettir.

Beşiktaş'a karşı sol açıkta oynatılan bu oyuncunun hiçbir iş görememiş olması bu iddiamın yerinde olduğunu gösterir.

Hulâsa Fenerbahçe takımını iyi ya-par, geçen haftaki gibi canlı bir oyun çıkarırsa galebe sarı lacivert tarafta kalacaktır.

GÜNEŞ - ALSANCAK

İkinci maçı Alsancak takımı Gü-neşle oynayacaktır.

İzmirlilerin Fenerbahçe maçından çok yorgun çıkacakları muhakkak ol-duğundan Güneş takımının pazar gün-kü müsabakayı kazanması lazımdır. Sarı - kırmızılıların son zamanlarda çok iyi hazırlandıkları gözönüne geti-rilecek olursa bu söylediğimiz pek

tabii karşılanması lazımgelir.

Bütün bu mevsim zarfında yalnız Beşiktaş'a mağlûb olan Güneşin, bil-hassa son maçlarda gösterdiği teknik kabiliyet, bu takıma milli kümenin şampiyon namzetleri arasında çok kuvvetli bir yer ayırdığı için, Alsancak oyuncularının bu takıma karşı manen zayıf bir halde çıkacakları da şüphesizdir. Gerek manen, gerek mad-detten yorgun olan bir takımdan gale-be beklemek doğru olmamakla be-ra-ber, "top yuvarlaktır", sözünü de u-nutmamak lazımdır...

Bizden bütün takımlara muvaffaki-yetler.

O. KAVRAK

İsveç şampiyonu Maks Birin kardeşini dövdü

İsveçli ağır sıklet boksör Gunnar Baerlund, Novyordda iyi bir muvafakiyet kazanmıştır.

İsveçli, Amerikalı boksör Buddi Bieri yedinci rundunda sayı hesabile mağlup etmiştir.

Spor âleminde garip bir dava

İtalyada üç sene hapsi istenen bir hakem beraat etti

Bundan birkaç gün evvel İtalyanın Tarente şehrinde, spor nizamlarını alâkadar eden, hiç beklenilmedik, şayanı dikkat bir muhakeme vukubul-muştur. Hâdiseyi kısaca izah edelim:

Bir futbol maçı esnasında, sahanın intizamını temine memur polislerden biri, sahanın kenarında dolaşmağa başlamıştır. Bunun üzerine, maçı idare eden, Perrini adındaki hakem, gayet nazikâne bir şekilde, polise, dışarıya çıkmasını söylemiştir.

Buna fena halde kızan polis, vazifesi esnasında kendisine müdahale edildiğini ileri sürerek hakemi mahkeme-ye vermiş müddeiumumî de, Perrini-nin asgari 3 sene hapse mahkûm edil-mesini istemiştir. Fakat hakemin avukatı ve aynı zamanda İtalyan futbol federasyonu ikinci reisi Moro (bu zat İstanbul'a gelip bir maç idare et-

miştir) hakemin oyun esnasındaki ka-nunî, manevî ve umumî vasıf ve sa-lâhiyetlerini isbat etmiştir. Diğer ta-raftan, hakemin, polise gayet nazikâne hitap ettiği de sabit olduğundan, mah-keme beraat kararı vermiştir.

Yunanlı maratoncu

Kiryakidis

Amerikaya gidiyor

Yunanistanın tanınmış atletlerinden Maratoncu Kiryakidis, 10 nisan'da Amerikanın Boston şehrinde yapılacak olan beynelmilel Maraton koşusuna iştirak etmek üzere 17 martta Pireden Amerikaya müteveccihen hareket edecektir.

Kiryakidisin kırk bin drahmî tutan yol masrafı, bu sporcunun çalışmak-ta olduğu Atina elektrik şirketi tara-fından tediye edilmiştir. Amerikada-ki yemek ve yatmak için yapacağı masraflar da yeni dünyada oturan Yunanlılar tarafından deruhte edil-miştir.

Kadın ve spor

Geçen hafta Pariste kadınlar arası-nda Fransa kros şampiyonası yapılmıştır. Büyük bir sporcu kütlesinin iştirak ettiği bu müsabakalarda Matma-zel Lot isminde genç bir kız birinci olmuştur.

Resmimizde, güzel şampiyonu, za-ferden sonra arkadaşlarının elleri üz-e-rinde gider görüyorsunuz.

Japon teniscileri

Japonya, bu seneki Davis kupası maçlarına iştirak edecek takımı tesbit etmiştir.

Takım şu teniscilerden müteşekkildir: Yamagishi, Nakano ve Kuramitsu takımın kaptanı Abedir.

Yarın Alsancakla karşılaşacak olan Güneş Onbiri..

Roje Kurtua

- 1 -

Halihazırda Fransa millî takımının sağ açığı olan Roje Kurtua, 30 Mayıs 1912 de, Cenevrede, İtalyan bir anne-şen ve Fransız bir babadan dünyaya gelmiştir. Garip bir tesadüf eseri ola-rak, annesinin annesi Fransız, babası da İtalyandı.

Fransa millî takımının sağ açığı

Babası, umumî harbden kısa bir müddet sonra öldüğünden, annesi, oğ-lunun bilâhare hep İsviçrede kalmayı tercih edeceğini düşünerek, onu da İs-viçre tabiiyetine sokmuştur.

Cenevrede talebe

Roje Cenevrede tahsiline başladı, sonra annesi onu Tonon belediye kolle-jine leylî olarak verdi. Roje, futbole, muhtelif ve mutad âmillerle iştâ bu kollejde başladı. Mâlumdur ki, futbol seven genç mektepliler, her zaman top bulamazlar, hemen her zaman konser-ve kutuları ve çakıl taşlarıyla iştâ ba-sırlar. Roje Kurtua da, iştâ böyle yap-tı, çakıltaşı, konserve kutusu veya kestaneyle yapılan bu müsabakalarda, kendisini bir hayli gösterdi.

Roje, kollejdeki tahsilini ikmal et-tikten sonra, tekrar Cenevreye geldi ve bir ticaret şirketine memur olarak girdi. Annesi, onun futbol oynaması-nı istemediği için, Roje kendisini ta-mamiyle skiye verdi. Fakat kısa bir müddet sonra tekrar futbole başla-

mak arzusunı mukavemet edemedi. Bunun üzerine, dördüncü seneye

Roje Kurtua

mensup bir klüp olan "Esperans", a-girdi. O zaman 17 yaşındaydı. Üç sene müddetle, takımıyla, dördüncü seri şampiyonluğunu kazandı.

Bir müddettenberi merkez muhacim olarak oynadığı bu takımda, o kadar büyük bir kabiliyet gösterdi ki, birinci seriye mensup birçok büyük klüpler ona tekliflerde bulundular. Fakat Ro-je, arkadaşlarından ayrılmak isteme-diği için, bunların hepsini reddetti. Fa-kat işleri yolunda gitmediği için, niha-yet bu teklifleri kabul etmek mecbu-riyetinde kaldı. Ervelâ, Etual Karuj takımıyla, Barselon civarında Mataro-da yapılan bir turnuvaya iştirak etti ve burada, turnuvanın "gol kralı", ola-rak büyük bir muvaffakiyet kazandı. Cenevreye döndüğünde Urania klübü, kendisine gayet elverişli bir konturat teklif etti. Roje bir hayli düşündük-ten sonra, kendisine aynı zamanda iyi bir memuriyet bulunması şartıyla bu büyük İsviçre klübünün teklifini ka-bul etti. Kendisini Şo dö Fon takımıle

yapılan bu maçı tecrübe ettiler ve U-rania takımının 2-1 galip geldiği bu maçı Roje öyle büyük bir muvaffa-kiyet gösterdi ki, klüp idarecileri kon-turatı imzalamakta asla tereddüd et-medi'ler.

Edmon Kramer'in halefi Roje Kurtua, derhal birinci takıma girdi, fakat orta muhacim mevkiinde Jaeggi IV oynadığı için, Roje sağ açık mevkiinde oynamağa başladı. Urania-nın antrenörü bilâhare Fransaya gelen Konrad Ros'du.

Kurtua, takımının Bienle yaptığı maçı 3 golden ikisini atarak, fevkalâ-de bir oyun oynadı ve ertesi gün, bü-tün gazeteler, nihayet meşhur sağ açık Edmon Kramere, mükemmel bir halef bulunduğunu yazdılar. Filhakika, o devirde, Edmon Kramer, İsviçrenin en meşhur ovuncusuydu.

Roje. Uranle'de oynadığı bu ilk mev-siminde, sağ açık mevkiinden 17 gol atmaya muvaffak olmuştu.

(Mabadi var)

Kurtuluş panayırında Apukarya eğlenceleri

Rum kızların yanık şarkıları, âşık çingenenin kemanının sesine karışıyor

Eşeğe binen gelinlik kızların, uçurtma uçuran kart bebeklerin, serhoş olup mahkemeyi boylayan hovardaların haddi hesabı yok.

Avrupa şehirlerinde karnaval eğlenceleri

Sirkede otobüs bekliyorum. İki kı-
dertleşiyor:

— Yarım saat oldu. Şurada bekliyo-
rum. Kurtuluş otobüsleri hep dolu ge-
liyor. Tramvaya mı binsem?

— Görmüyor musun, Kurtuluş —
Beyazıt tramvayları da tıklım tıklım..

— Sebep?

— Bilmiyor musun?

— Ayol, bugün apukaryanın son gü-
lüğü. Bütün İstanbul Kurtuluşa taşı-
yor.

— Ne var Kurtuluşa?

— Aşolsun sana, İstanbullu ol da
Kurtuluş âlemini bilme... Hiç Rumdan
bir dostun da mı yoktu... Şimdi orası
mahşerallah, oynayan, zıplayan, yiye-
nen...

— Bizim Kâğıthane âlemi gibi dese-
ne...

— Haaah, işte tıpkı Kâğıthane âlemi.
Kâğıthane Türkler eğlenir, yer, içe-
rer. Çingeneler göbek atar, parsa top-
larlar. Kurtuluşa, yani, eski ismiyle
Tatavla panayırında Rumlar eğlenir.
Yalnız bir farkla; bu eğlence, apuka-
ryanın, yani senin anlayacağın maske-
le alâlcayip eğlencelerle sokaklarda
gezme âleminin, daha doğrusu maska-
raların son günü yapılır.. Ve Rumlar
bugünden itibaren perhize girerler.
Kırk gün sonra gelecek paskalyaya ka-
dar bu perhiz devam eder.

— Desene ki bu perhiz şerefine bu-
gün Kurtuluş panayırında her şey ye-
necek, içilecek?...

— Öyle değil.. Rakı, makı içilir ama,
yemeklerde perhiz başlanmıştır.
Bakla ezmesi, soğan, zeytin gibi şey-
ler yerler..

— Şurayı gidip görsen..

— Pekâlâ!..

Hava, mayıs ayında bile bulunur ha-
valardan değil.. Çiçek kokularıyla dolu
dik bir hava... Her taraf şıkır şıkır gü-
neş içinde.. Yanında konuşanlar bir
teli durdurdular, pazarlık ediyorlar.

Atıldım:

— Ben de Kurtuluşa gitmek istio-
rum.. Mâni yoksa ben de bineyim..

— Masrafa iştirak edeyim.

— Nazik adamlar, hesabı da uygun gö-
rüne:

— Hay, hay, diyerek beni aralarına
aldılar.

Konuşa, konuşa Beyoğluna çıkıyo-
rum. Yol arkadaşlarımdan bir tanesi,

İstanbulun eski hovdalarından ola-
cak! İki de birde:

— Ah, bayım, o günleri hatırladıkça
ciğenimin bir kögesi yanıyor.. Ne âlem-
di o âlemler.. Hani biz de gençliğimiz
de her şeyi yaptık.. Gözümüz arkada
değil, doğrusu.. Şimdi, unumuzu ele-
dik, eleğimizi astık.. Yaptıklarımızın
hikâyetleriyle vakit geçiriyoruz..

Benim sustuğumu görünce tekrar lâ-
fa başlıyor:

— Geçmiş zaman; Eleni isminde bir
dostum vardı. Dostum dedimse karım
gibi metresim.. Beraber yaşadık.. Der-
li toplu, hanımcık, kadıncık, cefakâr,
civelek güzel bir kadındı.. Toprağı bol
olsun.. Apukarya sonu geldi mi gece-
den hazırlık yapar. Yemekler pişirir,
mezeler tertip eder. Sabah erkenden
arkadaşlar kapıya dayanır.. Hepsinin
benim gibi birer aftosu vardır. O za-
man otomobil pek yok. Faytonlara ku-
rur, Tatavlaya gideriz.. Çayırın iyi
bir yerine soframızı kurar, dizide.
başbaşa, güler, oynayarak çekişti-
rmeğe başlarız. Bir taraftan lâtarnalar
çalar. onların etrafında halka olmuş
gençler hora teper, kızlar kasap oynar.
Onlar sıradıkça etkeler havalanır, et-
tekler havalandıkça bizim gözlerimiz
açılır.. Ne günlerdi!.. Kalabalıktan iğne
atsan yere düşmezdi.. İstanbulun bü-
tün hovdaları, güzel kadınları, eğlen-
mek, macera geçirmek isteyen gençler,
ihtiyarları burada toplanırdı. Eğlence-
nin her türlü gündüz akşama ve gece
sabaha kadar devam ederdi.

Kurtuluşa geldik, yol arkadaşlarımdan
ayrılarak kalabalığın içerisine karış-
tım.. Eski zaman çapkının anlatışına
bakılırsa, buradaki panayır eski ehem-
miyetini çok kaybetmiş..

Kalabalık pek çok amma, bunların
ekserisi, havanın güzelliğinden istifa-
de ederek buraya eğlenmeğe gelmiş ol-
ları seyretmek için doluyorlar. Kalaba-
lığin çoğu meydanda piyasa ediyor.
Sofra kurup, yiyecek, içecek, zıplayan, oynayan
pek o kadar çok değil.. Bermu-
tâ, bu gibi payanılarda, zilzurna sar-
hoş olup rezalet yapmak isteyenler de
eksik değil.. Ortada iki tarafa sallanan
bir vücud.. Karası kaymış gözler, çar-
pılmış bir ağız.. Anlaşılmaz bir lisanla
edilen küfürler.. Nihayet bir kalabalık..
İki küfür, iki tokat ve bir sarhoş kavgası..
Fakat, iş uzamadan polisler mey-
dandadır.. Hedef: Cürmümeşut mah-

Holivudun içyüzü iğrençtir!

Sinema payitahtına yıldız
olmak ümidle giden

Genç kızlar nasıl kandırılıyor?

Gündüz stüdyoda figüranlık yapan
güzel kız, gece, hususî apartıma-
nında erkek yıldızların ziyaretini
kabul eder

Bir Fransız gazetesinin Ameri-
kadaki hususî muhabiri Holivutta
yaptığı sayıyı dikkatle bir tetkikin
neticelerini bildiriyor. Muhabirin
bu yazısından, yıldız olmak ümidi
ve hevesiyle sinema payitahtına
giden genç ve güzel kızların nasıl
inkisarı hayale uğradıklarını, u-
mumi evlere düştüklerini ve bu ev-
lerde nasıl bir esir hayatı geçir-
diklerini öğreneceksiniz.

İşte hakiki bir macera: Mari Jones,
Kar — Hop denilen lokantaların birin-
de garsondu. Bu lokantalar, yalnız o-
tomobil şöforlerine mahsusur. Bunlar,
lokantanın önüne gelir, dururlar, yer-
lerinden inmeden yeyecekleri şeyleri
ismarlarlar.

Garsonlar daima güzel kızlar ara-
sından seçilir. Yemekleri, aleminyom
bir tepsi ile getirirler, otomobilin pen-
ceresinden uzatırlar.

Bir gün akşam üzeri, kıbat bir deli-
kanlı lüks bir otomobil ile bu lokanta-
lardan birinin önünde duruyor. Bu, hiz-
met eden garson kızlardan birinin sev-
gilisidir. Bu sevgi haftalardandır de-
vam ediyor. Delikanlı, hemen her gün
geliyor; ve her gelişinde genç kıza
mutlaka bir hediye getiriyor. Bir gece,
sevgilisine sinemada çalışmasını tavsi-
ye ediyor. Haftada elli dolar kadar ka-
zanacağını söylüyor.

kemesi..

Mütareke yıllarının en fena hatıra-
larından lâtarnalardan eser yok.. Bu-
nun yerine gramfonlar ötüyor. Rum
kızların yanık aşk şarkıları, âşık çin-
geninin elinde inliyen kemanın sesine
karışıyor. Burada alaturka da eksik de-
ğil.. Bestekâr Malatyalı Fahri, sarı kor-
delâ şarkısını, şu sarhoş Rum delikan-
lının ağzından dinlesin de eseriyle if-
tihar etsin..

Bisikletle dolaşanlar, eşeğe binen
gelinlik genç kızlar, uçurtma uçuran
kart bebekler ve meydanda grup grup
dansedenler..

Kasap havası durmadan oynanıyor..
Fakat bir taraftan içki, bir taraftan
durmadan zıplama vücutları ter içinde

Mari, henüz yirmi
yaşında bir esmer
güzel idi. Son derece sıkılgan ve utan-
gaçtı. Sinema yıldızı olabileceği şüpheli
idi.

Delikanlı, bu teklifi yaptığı zaman,
Madam Şarlemen namına hareket etti-
ğini ve bu kadının yıldız olmak istiyen
kızlara pek çok yardımı dokunduğunu
söylemişti.

Mari, delikanlının teklifini kabul et-
ti.

Madam Şarlemen kendisini güler, kar-
şılardı, iltifatlara boğdu. Konuştular,
anlaştılar.. Mariye güzel bir apartman
tuttular, güzel roplar ve mantolar yap-
tırdılar, bir de telefon koydurdular. Büt-
tün bunlar, madam Şarlemenin verdiği
avans paralarla yapıldı.

Mari apartmana yerleşince, onu çı-
rıplak soydular, bir fotoğraf makinesi-
nin önünde durdurdular. Genç kız, bu
fotoğrafların kibar ve zengin kimseler
mahsus olduğunu anlamakta gecik-
medi.

Kendisine (dostane ve mahremane)

verilen öğütler arasında sık sık banyo

yapması, çamaşırlarını değiştirmesi de

vardı. Sinemada muvaffak olmak için

bazı kibar adamları kabul etmek zaruri

olduğu da ilâve edilmişti.

Saf Mari, bu tavsiyeleri makul buldu

ve madam Şarlemenin listesine "Fran-

siroz matmazel, diye yazıldı.

Mari, bir köyde doğmuş, büyülmüş-
tü. Sinemada bir çok yıldızları seyre-
mişti.. Fakat bir gün gelip te bunların
kolları arasında vakit geçireceği aklına
bile gelmemişti.. Halbuki hemen bir
çocukları ile - velev ki bir iki saat - tatlı
bir sevdâ hayatı yaşamıştı.

Yıldızlardan biri, Madam Şarlemenin
evine gidip te kadın istedi mi, çok de-
falar, gündüz stüdyoda beraber çalış-
tığı figüranlarla karşılaşır. Bundan sı-
kılır mı, utanır mı? Asla!.. Holivutta
bu gibi şeyler gayet tabii görülür..

Madam Şarlemen kimdir? Bu güzel
kızların sinemada çalışmalarını nasıl
temin ediyor? Bütün bu işleri nasıl bir
kuvvetle idare ediyor? Kızlarına film-
lerde rol verdiren kim? Müsterilerin-
den yüzde seksenin sinema yıldızların-
dan, müdürlerinden, memurlarından
ibaret olduğu hakkındaki iddia doğru
mu?

Holivutta vesikalı ve muayeneye tâbi
kızlar pek azdır. Bununla beraber, bü-
yük caddede dolaşan zevk ve eğlence
kızları pek çoktur.

Bu kadınların çoğu, umumi evler sa-
hibi menfaatine çıkarlar. Bunlar,
(Los Ancelos) ta lüks apartmanlarda
otururlar, hususî otomobillerde gezer-
ler. Her birinin emri altında birden ona
kadar, bazan daha ziyade kız vardır..
Bu kızlar, kazandıkları paraları ona
verirler. Buna mukabil yerler, içecekler,
giyinirler.

Kazançlarının yüzde yirmi, otuzunu
da alırlar. Bu gibi kadınların ellerine
düşen kızların hürriyeti kalmaz. Ka-
çıp kurtulmak istemeleri de faydasız-
dır. Amerikayı terk etmekten başka ça-
releri yoktur.

Bu gibi kızlar, ekseriyetle gizli gös-
terilen açık filmlerde de çalışırlar..
Bundan aldıkları paralar da gene ev
sahiplerinin cebine girer, bankadaki
cari hesaplarının yekûnunu kabartır.

— Vire kasap dtelo, çal bir zeybek..
Ve bugünün moası olan Tino Ros-
oynuyorlar, çifte telli de.. Arkasından
bir vals yapmayı da ihmal etmiyorlar..
Geçlerden biri, asrılık rekorunu al-
mak için arkadaşlarını susturdu:
— Sasiparakalo, supa vire.. Ben bir
şarkı söyleyecek..
Ve bugünün modası olan Tino Rus-
sinin bir şarkısını yarı Rumca, yarı
Fransızca kelimelerle okumağa başla-
dı. O zaman arkadaşları da tahammül
edemediler. Gök gürültüsü gibi bir
kahkaha koptu ve bir genç bağır-
dı:
— Ulan Tino Rossiyi kederinden öl-
düreceksin?..

Hitler Viyanaya gidiyor

Son dakika

Şuşning bugün tevki edildi

Baştarafı 1 incede
Kadar istifa etmesi istenilmekte, aksi takdirde Alman ordusunun harekete geçeceği bildirilmektedir.

Viyanaya tayyare ile gönderilmiş olan bu ultimatomda şunlar istenmektedir:

1 — Şuşnig istifası ve yerine Says Inkartın gelmesi.

2 — Kabinenin üçte ikisinin nazirlerden müteşkil olması.

3 — Avusturya lejyonunun Avusturyaya tekrar kabulü.

4 — Viyanada nizamın muhafazasında Avusturya lejyonunun memur edilmesi.

5 — Nazi partisinin tamamen tekrar kabulü.

Bu ultimatom üzerine Avusturya başvekil 1915 de doğmuş olan ihtiyat efradını silah altına davet ettikten başka, federal orduya tabi bir ihtiyat sınıfı olan vatanseverler cephesi milislerinin de silah altına çağrılmasını emretmiştir.

Milislerin bu daveti, bütün Avusturyaya şamilidir.

Almanya - Avusturya hududunda Avusturya cihetinden mühim ihtiyat tedbirleri alınmıştır.

Fakat sonradan mukavemetin faydasız olacağından Şuşnig saat 19,45 de istifa etmiştir.

Avusturya Cumhur reisliğinin tebliği

Saat 22 de cumhurreisliğinden aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

"Cumhurreisi Miklas merkeinde kalmaktadır ve Alman tehdidine boyun eğmeğe karar vermemiştir. Hükümet bütün memurlara vazifelerinin başında kalmalarını bildirmiştir.

Viyanada atşemiliter olan general Muf ve Almanya orta elçiliği vazifesini gören Keppler Almanyanın talimatına göre yeni bir hükümet kurulmasını talep eden ultimatomu vermek üzere saat 19 da cumhurreisi Miklas tarafından kabul edilmiştir.

Geceleyin bütün Viyana sabaha kadar uyanık kalmıştır. Sokaklarda nümayişler yapılmaktadır. Naziler bütün Avusturyada kilise çanlarını çaldirarak zaferlerini kutlamışlardır.

Berlin-Viyanada telefon konuşmaları kesildi

Viyana, 11 (Hususi) — Baltalı haç bu akşam vatanperverler cephesinin merkezine çekilmiştir. Sokaklar insanla doludur. Şehirde muazzam fener alayları yapılmaktadır.

Berlinle Viyana arasındaki telefon konuşmaları muvakkaten kesilmiştir. Bunun, hadiseler dolayısıyla Alman hükümeti tarafından verilmiş bir karardan ileri geldiği söylenmektedir.

Bu akşam serviste bulunan polis memurları kollarında baltalı haç işaretlerini takmışlar ve Hitler tarzında selâmlaşmaya başlamışlardır. Hücum kıtaatı muavin kuvveti olarak tesli edilmektedir.

Nazi mahfellerde, iktidar mevkiinin ele alınmasının kan dökülmeden vukubulduğunu bildirilmektedir. Saat 23,30 da Nazi marşı ilk defa olarak radyoda söylenmiştir.

Alman kıtaları Avusturya topraklarında

Berlin, 12 (A. A.) — D. N. B. ajanı Passau civarında Vinschhoffenden resmen bildiriyor:

Avusturya başvekil B. Says Inkartın dün talep ettiği Alman kıtaları, bu sabah saat 5,30 da Passau civarında Çerding mevkiinden hududu geçmiştir.

Alman kıtaları halk tarafından büyük tezahüratla karşılanmıştır.

Bu sabah Avusturya hadiselerinden bahseden Fölkiger Beobachter gazetesini harfiyyen şunları yazıyor:

"Avusturyadaki kardeşlerimiz, Alman askerlerini büyük bir heyecanla karşılamaktadır. Bu, yabancı bir memlekette bir yürüyüş değil, fakat kaybolmuş bir vatana yeniden dönüş manzarası arz etmektedir."

Avusturya hududundaki hareket kuvvetleniyor

Alman kıtaatının Avusturya hududundaki hareketi kuvvetlenmektedir.

Kifersfeldenden bildirildiğine göre bugün öğleden sonra bu şehre 2000 süvari gelmiş ve bu suretle toplanan kıtaat mevcudu 5000 e balığı olmuştur.

Avusturyaya giden bütün yollar üzerinde tanklara karşı kullanılan top ve mermi geçtiği görülmektedir.

Rozenhainde 2000 piyade ve süvari toplanmıştır. Bunların bu mmtakada pazartesi gününe kadar kalacakları bildirilmektedir.

Münih'te mektepler kapatılmıştır. Bunun ihtiyatları iskan için olduğu zannedilmektedir.

Vatanperverler cephesi erkânı Avusturyadan uzaklaşıyorlar

Viyana, 11 (A.A.) — Eski Vatanperverler cephesi erkânı yavaş yavaş Avusturyadan çıkması başlamışlardır. Kâtibi umumînin çıkması ve Şuşnig çıkması üzere bulunduğu rivayeti dolmaktadır. Bunun la beraber, anlayıldığına göre, Şuşnig polis ve hücum kıtalarının muhafazası altında bulunmaktadır.

Viyanada nizam polisi şefi general Dalweg, S. S. teşkilatı ikinci reisi Jost, S. S. şeflerinden Müller ve polis kumandanı Maysner vardır.

Akşam üzeri Viyanada nümayişler yapan binlerce nazi, Göring ve Hess'in Viyanaya geleceği hakkındaki haber üzerine garp garına doğru ilerlemeğe başlamışlardır.

Viyanada nümayişler

Londra, 11 (A.A.) — Londra'da iyi bir kaynaktan bildirildiğine göre, bu akşam Alman tayyareleri Viyana üzerinde bir nümayiş yapmışlardır.

Vatansever cephe şeflerinden bir çoğu tevki edildi

Viyana, 12 (A.A.) — Viyana radyosu sabah saat 2 de şu tebliği vermiştir:

Avusturyadaki Alman milletini, tarihi günü kullamak için, gamalı haç bayraklarla kırmızı - beyaz - kırmızı devlet bayrağını çekmeye davet ediyoruz. Avusturya başvekilinin bir emrnamesi mucibince bütün mektepler ve Üniversiteler, bayram gibi tatil olacaktır.

Vatansever cephe şeflerinden bir çoğunun tevki edilmiş bulunduğu haber verilmektedir.

Alman kıtaları İnsbrükde tezahüratla karşılandı

İnsbrük, 11 (A.A.) — Burada da dehşetli bir galeyana vardır. Nümayişçiler alay halinde nasyonal - sosyalist marşları söyliyerek ve "Yaşasın Hitler, diye bağırarak sokaklarda dolamaktadır. Birçok dükkânlar müstahdemlerine tezahüratla istikaredehilmeleri için, sabah erkenden kapamışlardır.

Öğleden biraz sonra nasyonal sosyalist teşkilatına mensup kıtaat seferber kıyafetinde ve ellerinde baltalı haç taşıyan bayraklar olduğu halde nümayişçi kabileleri ne iltihak etmişlerdir. Şehrin müteaddit yerlerine mitralyöz koyarak mevzi almış olan polis çekilmiş ve askerî kuvvetler şehre girmiştir. Halk, bu kıtaatı nasyonal sosyalist selâmla ellerini uzatarak selâmlamışlar ve "varol, diye bağırarak, Şehir baltalı haç taşıyan bayraklarla donatılmıştır.

Şimdiye kadar mukabil nümayişler olmamış ve hâdiseler çıkmamıştır.

Hitlerin beyannamesi

Berlin, 12 (A.A.) — Doktor Göbles, bugün bütün Alman radyoları ile Hitlerin bir beyannamesini okuyacaktır.

Döfusun karısı meçul bir semte hareket etti

Bratislava, 12 (A.A.) — İyi menabiden öğrenildiğine göre sabık Avusturya başvekil Döfusun dul zevcesi ve iki çocuğu Avusturyayı terketmiştir.

Bunların hangi memleketle iltica ettiği hakkında hiçbir malûmat yoktur.

Alman gazetelerine göre vaziyet

Berlin, 12 (A.A.) — Bu sabahki Alman gazeteleri, Avusturya hadiselerini aşağıdaki tarzda muazzam manşetlerle bildirmektedir:

"Avusturya, Nasyonal sosyalisttir."

Atatürk

Türk kuşu meydanında tetkiklerde bulundu

Ankara, 11 (A. A.) — Reiscumhur Atatürk bugün saat 9 da Eti mesut Türkkuşu meydanını şerefleştirmişler, vazife uçuşu yapmakta olan öğretmen namzetlerinin uçuşlarını takip ederek hepsi hakkında izahat almışlar, meydan teslimatını ve malzemeyle tetkik ve Türk kuşu gençlerine ayrı ayrı iltifatta bulunmuşlardır.

Atatürk saat 12 de alandan ayrılmışlar ve gördükleri intizam ve mukemmeliyetten dolayı takdir ve memnuniyetlerini izhar buyurmuşlardır.

Büyük Şef'in bu değeri ölçülmez alâkaları Türkkuşu gençleri arasında geniş bir sevinç, heyecan ve coşkunluk uyandırmıştır.

Paris, 12 (Hususi) — Alman menbalarından gelen haberlere göre, Alman kıtaları bu sabah Viyanaya girmişlerdir. Daha evvel İnsbrükte isgal edilmiştir. Salzburgda da bir Alman avcı alayı vardır. Şuşnig Viyanada fiilen tevki edilmiş vaziyettedir.

Hitler bir beyanname neşretmiştir. Bunda ezimle şöyle denilmektedir:

"— Avusturya Almanlarına, Roys Almanyasının yardım etmesine karar verdim. Bu sabah Alman ordusu hududunu geçmiştir."

Hitler bu sabah saat 9,30 da Münih'e hareket etmeden önce Mareşal Göring'e Başvekil muavini tayin etmiştir.

Avusturya hadiseleri dolayısıyla Alman ordusundan 50 bin kişinin cənubi Almanyada seferber edildiği bildiriliyor. Macaristan, Avusturya hududunu kapatmıştır.

Almanya, Avusturya - Çekoslovakya ve Almanya - Çekoslovakya hududlarına mühim kuvvetler sevk etmiştir.

zi nazirlardan dahiliye nazırı Inkart bir takibi hükümet yaparak iktidarı ele almıştır.

Bugünkü Avusturya

Bugünkü Avusturya hakkında kusa bir izahat bulunmayacağı faydalı buluyoruz:

Aslen bir Avusturyalı olan Hitlerin Almanyaya bağlamak istediği eski vatanı Avusturya çok küçük ve zayıf bir devlettir.

Umumi harp sonunda, Hapenburgların o büyük Avusturya - Macaristan imparatorluğu parçalanıncaya Avusturyada da bir federal cumhuriyet teşkil etmişti. Bu cumhuriyet eski imparatorluğun Almanca konuşan halkının oturduğu İstirya, Karentiya, aşağı Avusturya, yukarı Avusturya, Salzburg, Tirol, Forarlberg eyaletlerine ve Viyanaya şehrine hâkim bulunuyordu. Avusturya arazisi 83,833 kilometre mübarak tutar ve umumi nüfusu yedi buçuk milyona yaklaşır.

Bu nüfusun üçte biri Viyanada yaşar. Avusturya toprakları, Avusturya ihtiyacına kâfi gelecek mahsul yetiştirir. Kâğıt, mensucat, çelik ve kimya sanayii çok inkişaf etmiştir. Avusturya demir madenleri ve ormanları bakımından çok zengindir. Avusturya her tarafını saran dağlar dolayısıyla Orta Avrupanın ve Garbi Avrupanın geçit yeri addedilmektedir. Almanyanın buraya hâkim olması Orta Avrupa, Tirol, ve Garbi Avrupa üzerinde çok büyük bir tehdit halini almaktadır.

Büyük faşist konseyi toplandı

Roma, 12 (A.A.) — Dün akşam büyük faşist konseyi, Musolininin riyesetinde toplanmış ve gece geç vakte kadar müzakereye devam etmiştir.

Toplantı sonunda neşredilen tebliğe göre, konsey, bugünkü parlamentonun yerini tutacak olan korporasyonlar ve faşistler meclisinin teşekkülü hakkındaki raporı teklif etmiştir.

Dün zelzele oldu

İstanbul, 12 (A. A.) — Rasathane den tebliğ edilmiştir:

Dün saat 16 y 52 dakika 42 santisevce kuvvetlice bir zelzele kaydedilmiştir. Merkez üstünün İstanbuldan mesafesi 540 kilometre tahmin edilmektedir.

Tirede zeytin kursları

Yüzlerce budama ustası yetiştirildi

Tire, (Hususi) — Tire, Ödemiş, Birgi ve Gökçende açılan zeytin budama kursları, muhitte büyük alaka görmüş, yüzlerce müstahsil devam etmektedir.

Kurslarda bilhassa ameli devrelerde durulmuş, mmtaka bakım muru Galip tarafından muhtelif mahallerde budamalar yapılmıştır.

Bu kazalarda herkes deliceleri ağlatmak, zeytinliklerini budamak için mmtacaatla bulunmaktadır. Kursları tarım mal edenlere (Budama ustası) verilecektir.

LALE DEVRİNDE

15 GÜN GECE SÜREN BİR SÜNNET DÜĞÜNÜ

Yazan: Reşat EKREM

— 3 —

Istanbullular, sazlı, hokkabazlı, işretli bir kampa çıkıyordu!

On beş gün, o beş gece sürecek olan sünnet düğünü 1132 Zilkadesinin 15 - inci çarşamba günü, yani 1719 Milâdî yılı ikinci teşrinin yirminci günü başlıyacaktı.

Düğüne iki gün kala, üçüncü Ahmet, çocukları ve bütün haem dairene beraber, yeni saraydan, yani Topkapı sarayından, düğün müddetince saray kadınlarına tahsis edilmiş olan Tersane sahilisarayına nakletti.

Gene o gün, başdefterdar ile dört erkânın bazıları Okmeydanına gittiler. Hünkâr Otağının önüne, düğün esnasında yapılan bir "gümüş mağraba", müsabakası için 36 züra yani 27,5 metreye yakın yükseklikte bir direk dikildi.

İkinciteşrin ayının on dokuzuncu günü ikindiden sonra evvelâ sadrazam kethüdâsı Mehmet Ağa, sonra, devrin en ileri gelen ricalinden sadrazamın damadı Tevki Mustafa paşa, daha sonra sadrazam İbrahim paşa, maiyetleri halkı ile beraber Okmeydanına geldiler, otağ ve çadırlarına yerleştiler.

Zilkadenin on beşinci ve ikinci teşrinin yirminci çarşamba günü sabahı, üçüncü Ahmet, muhteşem bir alayla ve si ile ve yanına şehzade Süleyman, Mehmet ve Mustafayı alarak Kasımpaşa'daki tersane sarayından Okmeydanındaki otağına gitti. Herkesin kolaylıkla düşünmeyeceği zevk ve safa sahaneleri yaratılarak tam on iki yıl devam edecek olan Lâle devrinin ilk büyük eğlenceleri de bu suretle başlamış oldu.

Hasahır halifesi ve hasaki ağa, serâ-ber kemeriyle önde gidiyorlardı. Üçüncü Ahmedin sağında ve solunda parfümlü esvaplarıyla solaklar yürüyorlardı. Silâhtaraga, rıkkaptar ağa ve diğer enderun ağaları padişahı takip ediyorlardı. Kızlarağası Beşir ağa, yedekçiler arkadan geliyordu.

Üçüncü Ahmet, Okmeydanında, sadrazam, vezirler, ve diğer devlet erkânı ve yenicileri ocağının büyük rütbeli zabıtarları tarafından karşılandı. Otağa girdikten sonra, bütün bu zevatı, bayram divanlarında tatbik edilen teşrifata göre huzuruna kabul etti.

Sünnet düğünün bu birinci günü, sadrazam ve devlet erkânı tuvaletlerine tevakfâde itina etmişlerdi. İhtiyarlığına ve biraz da şişmanca bir adam olmasına rağmen çok şık ve zarif giyinen

Lâle devrinde yapılan sanat eserlerin den: Üsküdar'da Üçüncü Ahmet çarşısı

sadrazam Nevşehirli İbrahim Paşanın sırtında kıymetli beyaz bir kürk, ve başında "kallâvî mutallâ", vardı.

Sadrazam kethüdâsı Mehmet ağa, müevveze ve yeşil atlas kaftan giymişti. Tevki Mustafa Paşa ile vezirlerden Hüseyin paşa oğlu İbrahim paşanın başlarında kallâvî ve sırtlarında divan kürkü vardı.

Altın ve sırma işlemeli ipekli kumaşların, nefis kadife ve atlasların göz alan renklerine, bellerdeki murassa kemelerden, kılıçlardan, hançer kabzelerinden akseden elmas parıltıları karışıyordu. Bu kalabalığın içinde yalnız bir kişi, hacı Mehmet paşa adında ihtiyar ve mütekaid bir vezir günlük sade kıyafet ile bulunuyordu. Fakat sadrazamın otağına geldiği zaman, İbrahim paşa, yerinden kalkıp karşılayarak bu ihtiyar vezirin de gönlünü hoş etmişti.

Resmi kabulden sonra İbrahim paşa, kendi otağına gitti. Orada elbisesini değiştirdi. Sırtına sade bir şey giydi. Bu sırada, eski sarayın zülflü oğlanları, Okmeydanında bulunan devlet ricaline ve erkânına ve ileri gelen zevata kahve ve tatlı ikram ettiler.

Bayram divanlarında olduğu gibi, yenicilere de bin tabla kadar pilâv ve zerde dağıtıldı. "Ve Üsküflü şehbazlar pilâv ile zerdeye öyle atıldılar ki mutbahta kapacak temizleyicilere iş bırakmadılar."

Bundan sonra, sadrazamın maiyetindeki askerlerden seçilmiş neferler ayak cıridi oynadılar. Heyecanlı seyredilen

bu yaya cirit oyunundan sonra, topçu neferlerinden otuz kadar tuhaf adam, kalenderane küllâhlar ve İran rakkaslarınınkine benziyen acayip elbiselerle bir takım oyunlar oynayıp hünerler gösterdiler.

Bu arada üzerine altın yıldızlı bir kasır kurulmuş araba geçirdiler. Bu kasır içinde üç tanesi sazende, altı tanesi de rakkas olmak üzere altı tane büyük kukla, kuklaların da ellerinde defler vardı. Araba yürüdükçe, rakkas olan kuklalar dönüyorlar ve def çalıyorlardı.

Bunları, Mısır valisi Ali Paşanın bu sünnet düğünü için sureti mahsusada gönderdiği Hacı Şahin ile Hacı Mehmet adındaki iki hokkabaz - canbazın marifetleri takip etti. Hacı Şahin, düğünün ilk günü bir takım çember oyunları gösterdi.

Arkadaşının eline verip havaya kaldırdığı bir çemberin içinden, uzaktan koşarak bir ok gibi atlayıp geçen bu usta canbaz, iki, üç çemberden birden geçmek suretiyle maharetini tekrarlardıktan sonra, bunlara, kendi belî kadar ince bir dizi çember ilâve etti. Ve bir sırayışta dördünden de geçerek bugünkü manifetlerine nihayet verdi.

Bundan sonra, üçüncü Ahmet, vezirlere ve devlet erkânına ziyafet verdi; üstü puşideli tabllarla yemekler çekildi.

Derya idi sofrası, sahan kayık
Eyler idi boğaz safası
Şerbetler arada leb kirası!

Fabrika bacalarından çıkan Zehirli dumanlar nasıl dağıtılıyor?

Yedi sene evvel 63 insanı öldüren hâdisenin esrarı çözüldü

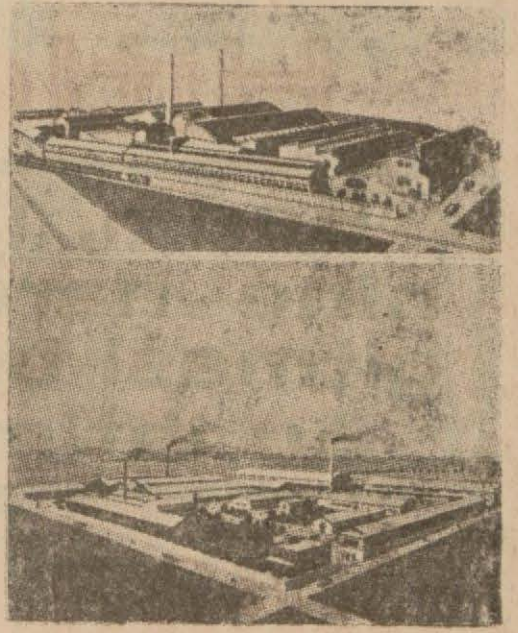
Belçikada Liyej civarında birçok fabrikalar vardır. Bunlardan bazıları bacalarından zehirli dumanlar saçar. Bu dumanlar sisli havalarda kırları üzerinde uzun zaman kalır; ara sıra ölüm saçtıkları da vakidir. 1930 senesi teşrinievvelinin sisli bir gününde bu zehirli havayı teneffüs etmek yüzünden 63 adam ve birkaç yüz hayvan ölmüştü.

Hâdisenin sebebi, birçok zaman, esrarlı görünmüş ve ancak uzun araştırmalardan sonra bulunabilmişti. Belçika hükümeti buna karşı çare aramak için Liyej üniversitesine bağlı doktorluk enstitüsü profesörlerinden Dotrebanda havale etmişti. Profesör laboratuvarında uzun çalışmalarından ve tecrübelerden sonra çok basit bir çare bulmağa muvaffak olmuştu:

Şubat ayının sonlarına doğru bir gece, kalın bir sis bütün şehri ve civardaki ovayı tamamen kaplamıştı. Profesör, ovada tam 1930 yılı felâketinin vukubulduğu yer üzerine katran dökülmüş odun yığınları koydurdu. Bunların üzerine, kaplar içinde, çok masrafsız olan fakat pek uzun zaman şiddetli hararet neşreden terekibi gizli tuttuğu kimyevi bir mahlûl koydu.

Ateş yakıldığı zaman elle tutulacak derecede kalın bir sis tabakası toprağa kadar inmişti. Sisi dağıtmağa kâfi gelmeyecek gayet hafif bir rüzgâr esiyordu. Ateş yakıldıktan on dakika sonra bütün sis tabakası yükseklerle çıkmış ve tamamen dağılmıştı.

Profesör tecrübesini bu kadarla bırakmak istememiş, yukarıya çıkan sıcak hava cereyanının yüksek tabakaları dahi temizleyip temizlediğini tetkik etmeğe uğraşmıştır. Tecrübelerle iştirak eden iki askerî tayyare grubu ova üzerinde mühürlü irtifada uçmuş ve en yüksek bacaların irtifadından daha yüksek irtifada yani

150 metre kadar olan havanın tamamen temizlenmiş olduğunu tesbit etmiştir.

Tecrübesinden kat'î bir netice almak isteyen profesör yakın bir fabrika bacasının alevler istikamete doğru zehirli duman neşretmesini de temin etmiştir. Bu ağır duman tabakası, alevlerden çıkan sıcak hava tabakasıyla temas edince derhal yükselmiş ve dağılmıştır.

Bu tecrübelerden sonra, bu civarda bulunan bütün köylerin sisli havalarda bu usule müraaat etmesi kararlaştırılmıştır.

Profesörün bulduğu usulün harp zamanlarında gaz hücumlarına karşı da muvaffakiyetle kullanılacağı umuluyor. Tecrübeler millî müdafaa vekâletinin tayin edeceği mühendislerin de iştirakile daha geniş olarak tekrar edilecektir.

ram ettiler.

Öğleden sonra şiddetli bir rüzgâr esmeğe başladı. Üçüncü Ahmet şehzadeleri ile beraber tersane sahilisarayına döndü. Halk ise, kafilâ kafilâ Okmeydanına dönmeğe devam ediyordu. Civaraki kırlar, kurulan çadırlarla muazzam bir ordugâh manzarasını andırıyordu. İstanbul erkekleri, on beş gün sürecek olan, sazlı sözlü, cambazlı, hokkabazlı, ziyafetli, işretli bir kampa çıkıyordu.

Âdet ve an'ane göre, sünnet düğününün bu ilk günü, ziyafetten sonra başta sadrazam olmak üzere devlet ricaline ve erkânı, üçüncü Ahmet ile şehzadelerine düğün hediyelerini sundular. Bu hediyelerin muhteşem listesi, ayrı bir fasıl teşkil edecek kadar şayanı dikkattir.

eMmları--(zndTsenem sh shr shrdl she (Sonu var)

İHSAN, ASK, İSTIRAP VE FACIA ROMANI

Sabiha Paşanın bahçeye inmek için merdivene saparken:

— Ben de vapura gitmekten vazgeçtim kızım, Feridi de beraber götürmek istiyordum. Ne o gitsin, ne ben.. Acıyla bir saat sonra karşılaşmak elbette daha iyi.. Ben ihtiyarım, o da hasta.. Tahammül edebileceğimiz şüpheli.. dediğini işitti.

Genç kadın, kاپıyı kapayıp da kendisini odasında yapayal. Bu bulunca ferahlar gibi oldu. Avuçlarını yanan yanaklarına asthında neredeyse tepetaklak duran kendisini seyredebilecekti. Yürüdü. Aksi de kendisini taklid etti. Böylece, sedef kâkmalı büyük salon masasının yanından geçerek gardrobun kapısını açtı. Masa üstünü, kendini avutmak için bir haftadanberi göz geçirdiği, fakat hiçbirinden birer tek sayfa dahi okuyamamış kitaplar ve mecmualar doldurmuştu. Gözleri bunlarda kalarak düşünüyordu. Şimdi oğlu gelecekti. Ona vaziyeti teferatla anlatmalıydı. Babasından küçük yaşında ayrılmıştı. O zaman daha bir şeye aklı eremezdi. Şimdi artık çocukluk çağından çoktan kurtulmuş sayılırdı. On dört yaşı, hayatın hisli tahtlarını bile sezmeğe kâfiydi.

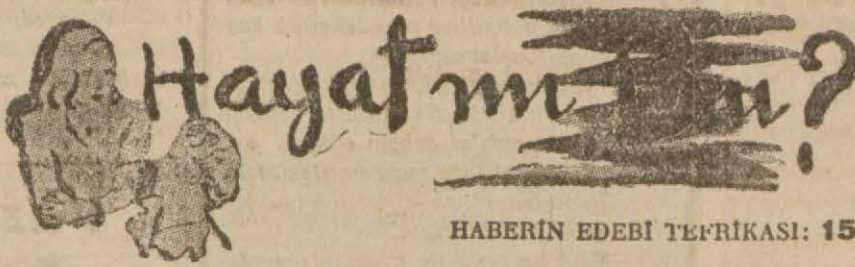
Genç kadın ellerini indirdi. Etekliliğinin kıvrımları arasında biraktı: "Ah diyordu. Artık Suad gelse de bu üzüntünün sonu nereye varacaksa varsa.."

Sofada beliren ayak seslerini dinledi. Yaklaşan sesler, oda kapısının eşliğinde durdu. Sonra hafifçe kapısının vurulduğunu işitti. "Giriniz" demedi. Oğlunun âdetini biliyordu. Onun daima vurmalarıyla içeriye girmesi bir olurdu. Kapının açılmadığını gördü:

— Giriniz!.. dedi.

Açılan kapı aralığında Fatma göründü. Mavi gözlerini küllük hanımının yüzünden ayırmıyarak bir müddet "— Gelsene.."

Sabiha, bu kızın kendisini sevdiğini, hattâ, birkaç saat bile yüzünü görmeden durmadığını biliyordu. Bu sabah, saat öğleyi bulduğu halde, ne Sabiha dışarıya çıkmış, ne de Fatma gö-

Yazan: Hasan Rasim Us

rünmüştü. Oğluya görüşürken, yanında candan birisinin bulunmasına ihtiyacı vardı. Bu yüzden onun gelişini, içten bir sevinçle karşıladı. Bir baş işaretleriyle çağırırdı. Genç kız, kاپıyı örttüktan sonra küçük hanımının oturduğu koltuğa kadar yürüyerek durdu. Gözleri dolgun görünüyordu. Onun bu içli halini Sabihanın gözünden kaçmadı:

— Ne var kızım? Bir şeye mi canım sıkıldı?.. diye osrdü.

— Kendim için değil, sizin için sıkılıyorum küçük hanımcığım.

— Teşekkür ederim gözüm.. Ne yapalım? Hayat bu.. İnsan başına hiç ummadığı, beklediği zamanlarda türlü türlü şeyler gelebilir. İş tahammül edilemekte..

— Size çok acıyorum küçük hanımcığım.. Size ve Feride.. Nasıl olacak, diyorum..

Fatma birdenbire sözünü kesti.. Kapı vurulmuş ve içeriye Ferid girmişti..

Bu ince uzun çocuk, boyu cihetinden de babasına benziyecekti. O da böyleydi.

— Beni istemiyişsin anne..

— Evet yavrum. Seni istettim. Azıcık şöyle başbaşa görüşmemiz lazım.

Fatma, Sabihanın "başbaşa" tabirinde kendisinin dışarıya çıkması manasını bularak kاپıya doğruldu.

— Gitme kızım.. Senden gizli hiçbir şeyim yok Feride söyleyecek. Olsa bile sana itimadım var.

Fatma küçük hanımının kendisine karşı gösterdiği bu ya-

kınlıktan büyük bir gurur duymuştu:

— Teşekkür ederim, küçük hanımcığım.. dedi.

— Gel söyle yanıma otur yavrum.

Sabihanın oğlunu çağırış tarzı ona bütün bağlılığını gösterebilecek bir inceliği taşıyordu. Ferid annesinin yanına oturdu. Sabiha onu hâlâ küçükük görüyor, uzun parmaklarını siyah saçları arasında dolastırırken hayatının en acı bir anını yaşadığına kani bulunuyordu. Anne ile oğlun birbirlerine bakışlarıyla, nüvazileriyle anlattıkları bu tatlı yakınlık Fatmanın içinde garib bir his halinde dolaştı.

Sabiha bir müddet oğluna baktı.. Sonra her derdini unutmış bir halde:

— Bugün seni dünden biraz daha iyi gördüm. Aferin yavrum.. Seninle hep benim uğraşmamı beklememelisin.

— Her günküden iyiyim, değil mi anne?... Daha da iyi olacağım.

— İyi olman için önce dikkatli bulunman, kendine çok, çok dikkat etmen lazım.

— Merak etme anne..

— Nasıl, babanın bugün geleceğinden memnunsun değil mi Ferid?..

— Nasıl memnun olmam anne.. Beni daha iyi bulsun diye sabahdanberi hep dinleniyorum.

Demek oğlu, babasının kör geleceğini bilmiyordu. Bu fecî hakikati kendisi söylemediği gibi, başkası da bildirmemiş olacaktı. Bunu oğluna duyurarak birkaç gününü üzüntü içinde geçirmediklerinden dolayı evdekilere içten bir minnet duydu.. Sabiha düşüncesini hissettirmemek için önüne baktı. Bu arada Fatmanın başını arkasına çevirerek göz yaşlarını silindiğini görmedi. Fatma, kendini avutmak için, bir müddet önlüğüyle oynadı. Olmıyacağını görünce, kاپıya doğru ilerledi. Bu sırada canını yakarcasına dudaklarını ısırarak gözyaşlarının önünü almaya çalıştı.

Sabiha, söze nereden başlayacağını tasarlamıyordu. Ayağa kalkarak manasız iki adım attı. Sonra dönerek:

(Devamı var)

Alman ordusundan sonra

Hitler Viyanaya gidiyor

Berlin, 12 (A. A.) — Hitler bu sabah tayyare ile Münihe hareket etmiştir. Pek yakında Avusturyaya gitmesi beklenmektedir.

Eu ihtimal Berlinde tekzip edilmemektedir.

Alman ordusu bugün Viyanada

Büyük devletler lâkayit kalabilecekler mi?

İngiltere ve Fransa Almanyaya nota verdiler

İngilterenin ne yapacağı kabinenin bugünkü fevkalâde içtimaidan sonra anlaşılacak

Çekoslovakya ve İsviçre tahşidat yaptı

İtalya ne yapacak?

Bugün Hitler bir beyanname neşredecek

Avusturyadan hicretler başladı, vatanperverler ve Yahudiler kaçıyor. Viyana belediye reisi tevkif edildi

Viyana, 12 (Husul) — Alman askerî kitaları dün gece muhtelif noktalardan hududu geçerek Avusturyaya girmişlerdir. Avusturyada şimdi Almanya emrinde muvakkat bir hükümet kurulmuş bulunmaktadır. Bu hükümetin başında Almanyanın arzusu ile geçenlerde Şuşniğ kabinesine dahilîye nazırı olarak giren Seys İnkâr vardır.

Avusturyada yıldırım hızıyla cereyan eden hadiselerin safhaları şunlardır:
Avusturyaya verilen şiddetli iltimatom

Yarın yapılması mukarrer olan reyâmın geri bırakılmasını Almanya Şuşniğten istemiş, o da bunu kabul etmemiştir. Bunun üzerine Almanya Avusturyaya çok şiddetli bir iltimatom göndermiştir.

Bu iltimatomda Şuşniğin saat 19 za Devamı 12 incede

Son dakika

**Şuşniğ
tevkif
edildi**

Son dakika haberlerini 12 inci sayfada okuyunuz.

Avusturyayı terkedeceği söylenen ve ne olduğu bilinmeyen Şuşniğ

Akabetinden endişe eden Avusturya Cumhurbaşkanı Miklas

Vaziyetin hülâsası

- 1 — Dündenberi bütün Avusturya Alman hükümetinin hâkimiyeti altındadır.
- 2 — Avusturyadaki bütün resmî makamlar naziler tarafından işgal edilmiştir.
- 3 — İstifa etmemekte ısrar eden Avusturya reisicumhuru Miklas ile muhafaza altında bulunan ve bir şayiye göre meçhul bir semle hareket eden eski başvekil Şuşniğin hayal ve âkibetinden endişe edilmektedir.
- 4 — Büyük faşist meclis Avusturya vaziyetini tetkik etmek üzere bugün toplanıyor.
- 5 — Çekoslovakya ve İsviçre hudutlarında asker toplamağa ve yeniden tahşidatla başlamışlardır.
- 6 — Avusturyayı işgal etmek emrini alan Alman ordusu bugün Viyanaya giriyor.
- 7 — İngiltere ve Fransa Almanya hükümetini Avusturya hakkındaki son karar ve hareketlerinden dolayı şiddetle protesto etmişlerdir.
- 8 — Avusturyadaki valanseverler erkânı ile pahlaviler memleketten kaçmağa başlamışlardır.
- 9 — Avusturyada bütün mektepler tatil edilmiştir. Her tarafta galeyan ve nümayişler devam ediyor.
- 10 — Alman ordusu işgal vazifesini bitirdikten sonra Hitlerin Viyanaya gelmesi bekleniyor.
- 11 — Yeni başvekil ile Hitlerin muavini Viyanada vaziyeti tahkim için tedbirler alıyorlar.

Avusturya hadiseleri karşısında diğer devletlerin vaziyetleri

— 7 inci sayfada —

Frankocular ilerliyor

Valansiya - Barselona arasında irtibatın kesilmesi tehlikesi var

Yazısı 4 üncüde

Avusturya ve Almanyâ hudutları

Hatay davamız Müzakereler noktai nazarımıza uygun bir cereyan takip ediyor

Cenevre, 11 (A.A.) — Anadolu ajansının husulî muhabiri bildiriyor: Komite müzakereleri, Türk projesinin ortaya attığı en mühim prensip meseleleri üzerinde müsait şekilde cereyan etmektedir. Müzakeratın hafta nihayetinde ikmalî melhuzdur. Neticenin noktai nazarımıza muvafık olacağı şimdiden tahmin olunabilir.

Vaziyetin vahameti dolayısıyla Blum Fransada millî birlik hükûmeti kuracak

Yazısı 7 incede

MİKİ KRAL

Bütün dünyanın sevdiği Miki'nin pazartesi gününden itibaren size pek heyecanlı bir macerasını nakledeceğiz. "Uçan otomobil", i zevkle takip eden büyük ve küçük okuyucularımız Miki'nin krallık macerasını da merakla okuyacaklardır.

**Pazartesi
günü
başlıyor**

Bugün
Tayyare piyankosunda
**Kazanan
numaralar**
7 inci sayfamızda